

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW II (I I I I)

SPIS TREŚCI

Postanowienia ogólne	3	
Definicje	3	
Przedmiot i zakres ubezpieczenia	4	RODO
Wyłączenia odpowiedzialności	5	
Suma ubezpieczenia (suma gwarancyjna) oraz limity odpowiedzialności	5	
Składka ubezpieczeniowa	5	
Zawarcie umowy	6	RODO
Początek i koniec odpowiedzialności	6	
Odstąpienie od umowy i rozwiązanie umowy	6	
Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	6	
Ustalenie wysokości świadczenia/odszkodowania	7	
Tabela nr 1	8	RODO
Tabela nr 2	9	
Wypłata świadczenia	9	
Roszczenia regresowe w związku z ubezpieczeniami majątkowymi	10	
Postanowienia dotyczące składania reklamacji	10	RODO
Postanowienia dotyczące składania skarg	11	
Ważne informacje dla Ubezpieczających, Ubezpieczonych, Uprawnionych z umowy	11	
Postanowienia końcowe	11	
KLAUZULA NR 1 – ŚWIADCZENIA ASSISTANCE	13	RODO
KLAUZULA NR 2 – ZWROT KOSZTÓW LECZENIA	14	
KLAUZULA NR 3 – DZIENNE ŚWIADCZENIE SZPITALNE	15	RODO
KLAUZULA NR 4 – ZWROT KOSZTÓW REHABILITACJI	15	
KLAUZULA NR 5 – ZWROT KOSZTÓW WYPOŻYCZENIA LUB NABYCIA ŚRODKÓW SPECJALNYCH	15	RODO
KLAUZULA NR 6 – ZWROT KOSZTÓW PRZEKWALIFIKOWANIA ZAWODOWEGO OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ	15	
KLAUZULA NR 7 – ZWROT KOSZTÓW OPERACJI PLASTYCZNYCH	16	RODO
KLAUZULA NR 8 – ZASIŁEK DZIENNY Z TYTUŁU KRÓTKOTRWAŁEJ NIEZDOLNOŚCI DO PRACY LUB NAUKI	16	
KLAUZULA NR 9 – POWAŻNE ZACHOROWANIE	16	
KLAUZULA NR 10 – ZWROT KOSZTÓW DOSTOSOWANIA WNĘTRZA MIESZKANIA LUB DOMU MIESZKALNEGO DO POTRZEB OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ	17	RODO
KLAUZULA NR 11 – UBEZPIECZENIE BAGAŻU	18	
KLAUZULA NR 12 – ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA W ŻYCIU PRYWATNYM	19	RODO
KLAUZULA NR 13 – ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA WYCHOWAWCÓW, OPIEKUNÓW I INSTRUKTORÓW	20	
KLAUZULA NR 14 – AUTOMATYCZNA KONTYNUACJA UMOWY	20	RODO
KLAUZULA NR 15 – WARUNKI SZCZEGÓLNE DLA STRAŻAKÓW	21	
KLAUZULA NR 16 – ONKOPENSA	22	RODO
KLAUZULA – UBEZPIECZENIE SZKOLNE	25	
ANEKS NR I DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW II (I I I I)	31	RODO
TABELA OCENY PROCENTOWEJ TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU	32	
OBOWIĄZEK INFORMACYJNY ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH	48	RODO

RODZAJ INFORMACJI	NUMER ZAPISU Z WZORCA UMOWNEGO
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	§ 2; § 3; § 11; Klauzula nr 1 – § 2; Klauzula nr 2 – § 2; § 3; Klauzula nr 3 – § 2; § 3 ust. 1-2; Klauzula nr 4 – § 2; § 3 ust. 1; Klauzula nr 5 – § 2; § 3 ust. 1; Klauzula nr 6 – § 2; § 3 ust. 1, 3; Klauzula nr 7 – § 2; § 3 ust. 1, 3; Klauzula nr 8 – § 2; § 3 ust. 1-2; Klauzula nr 9 – § 2; § 3 ust. 1-2; Klauzula nr 10 – § 2; § 3 ust. 1-3; Klauzula nr 11 – § 2; § 3 ust. 1, 3, 8; Klauzula nr 12 – § 2; § 3; Klauzula nr 13 – § 2; § 3; Klauzula nr 14; Klauzula nr 15 – § 2; § 3 ust. 2-4; § 6; § 7; § 10; Klauzula 16
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 4; § 5; § 10 ust. 4; § 11 ust. 1 pkt 2 ppkt b-f; § 11 ust. 1 pkt 3 ppkt b-d; Klauzula nr 1 – § 2; Klauzula nr 2 – § 2; § 3 ust. 3; § 4; Klauzula nr 3 – § 3 ust 4-5; Klauzula nr 4 – § 2; § 3 ust. 2-3; Klauzula nr 5 – § 3 ust. 2-3; Klauzula nr 6 – § 3 ust. 2-4; Klauzula nr 7 – § 3 ust. 2-3; Klauzula nr 8 – § 3 ust. 4-5; § 4; Klauzula nr 9 – § 1 ust. 2; § 3 ust. 3; § 4; Klauzula nr 10 – § 3 ust. 3-4; Klauzula nr 11 – § 3 ust. 3, 5, 6, 7; § 4; Klauzula nr 12 – § 4; § 5; Klauzula nr 13 – § 3 ust. 3-4; § 4; § 5; Klauzula nr 14 – § 3 ust. 2; § 4 ust.3; Klauzula nr 15 – § 3 ust. 3-4; § 4; § 5; § 6 ust.1 5; § 7; § 9; Klauzula nr 16

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych warunków ubezpieczenia Następstw nieszczęśliwych wypadków II („OWU”), Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group zwane dalej COMPENSA, zawiera umowy ubezpieczenia („umowa”) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nie będącymi osobami prawnymi, zwanymi dalej Ubezpieczającymi.

2. W porozumieniu z Ubezpieczającym COMPENSA może wprowadzić do umowy postanowienia dodatkowe albo odmienne od zapisów niniejszych OWU. Wprowadzenie w/w postanowień wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. W razie wprowadzenia do umowy postanowień dodatkowych albo odmiennych, niniejsze OWU mają zastosowanie o tyle, o ile wprowadzone do umowy postanowienia nie stanowią inaczej.

3. Ubezpieczający może zawrzeć umowę na cudzy rachunek.

4. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek:

1) Ubezpieczający zobowiązany jest doręczyć Ubezpieczonemu warunki umowy ubezpieczenia na piśmie, lub – jeżeli osoba ta wyrazi to zgodę, na innym trwałym nośniku, jak również poinformować Ubezpieczonego o prawie żądania od COMPENSY informacji, zgodnie z pkt 2) poniżej;

2) Ubezpieczony może żądać by COMPENSA udzieliła mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego; COMPENSA zobowiązana jest na żądanie Ubezpieczonego, zapewnić mu dostęp do ww. materiałów informacyjnych w formie papierowej, elektronicznej lub w inny uzgodniony z nim sposób;

3) z zastrzeżeniem ust. 5, Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od COMPENSY, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł;

4) roszczenie o zapłatę składki przysługuje COMPENSIE wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu;

5) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność COMPENSY może ona podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.

5. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od COMPENSY.

§ 2. DEFINICJE

Użyte w OWU definicje oznaczają:

1) **AKTY SABOTAŻU I TERRORU** – użycie siły lub przemocy psychicznej przeciwko osobom lub własności z pogwałceniem prawa, mające na celu zastraszenie lub wymuszenie na określonej grupie ludności, przedsiębiorstwie lub państwie ustępstw w drodze do realizacji celów politycznych, ekonomicznych, religijnych lub ideologicznych;

2) **AMATORSKIE UPRAWIANIE SPORTU** – regularna aktywność fizyczna, regularny udział w zajęciach sportowych i rekreacyjnych jak również udział w amatorskich biegach lub imprezach sportowych, oraz zajęciach sportowych organizowanych przez pracodawcę podczas wyjazdów integracyjno-szkoleniowych;

3) **CENTRUM ALARMOWE COMPENSY** – telefoniczne centrum zgłoszeniowe, czynne przez całą dobę, przez wszystkie dni w roku, przyjmujące zgłoszenia i organizujące świadczenia Assistance;

4) **CHOROBA PRZEWEKŁA** – schorzenie polegające na trwałym, nieodwracalnym i postępującym uszkodzeniu ustroju obniżającym jego wydolność i sprawność, w trakcie którego mogą występować okresy zaostrzenia, zmniejszenia lub czasowego ustąpienia objawów i które zostało zdiagnozowane przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej;

5) **KLASA RYZYKA** – przyjmowana dla celów określenia ryzyka ubezpieczeniowego klasa ryzyka (klasa I i klasa II) wynikająca z rodzaju wykonywanej pracy lub uprawiania sportu;

6) **KLASA I** – klasa ryzyka dla osób:

a) pobierających naukę w ramach obowiązku szkolnego,

b) wykonujących pracę umysłową lub pracę niesklasyfikowaną / wymienioną w klasie II,

c) uprawiających amatorski sport,

o ile nie kwalifikują się do Klasy II;

7) **KLASA II** – klasa ryzyka dla osób:

a) wykonujących pracę fizyczną oraz pilot licencjonowanych linii lotniczych, obsługa naziemna i powietrzna licencjonowanych linii lotniczych, kierowca zawodowy, maszynista, motorniczy, pracownik utrzymania ruchu na kolei, operator maszyn, marynarz, Służby Ratownicze, Służby Mundurowe, Ochotnicza Straż Pożarna, Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, prace alpinistyczne, kaskader, wykonywanie wszelkich prac na wysokości,

b) uprawiających sport zawodowo lub sporty ekstremalne,

c) będących członkami klubów sportowych;

8) **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli, doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł;

9) **POLISA** – dokument wystawiony przez COMPENSĘ, który potwierdza zawarcie umowy;

10) **POWAŻNY URAZ** – wskazane w Tabeli Stopnia Poważnego Urazu określonej w §11 ust. 1 pkt 3 lit. e oraz powstałe wskutek nieszczęśliwego wypadku naruszenie sprawności organizmu, polegające na trwałym uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia, które powoduje nierokujące poprawy upośledzenie funkcji organizmu;

11) **PROGRESJA** – ustalenie świadczenia zgodnie ze zmiennym wskaźnikiem określonym w Tabeli nr 2 w §11 ust. 3;

12) **SPORTY EKSTREMALNE** – aktywność sportowa wymagająca ponadprzeciętnych umiejętności, działania w warunkach dużego ryzyka często zagrażająca zdrowiu i życiu, to jest:

a) wspinaczka skalna, lodowa, taternictwo, alpinizm, himalaizm, speleologia, buldering, wszelkie odmiany Le Parkour, canyoning, trekking na wysokości pow. 3.000 m n.p.m.,

b) kajakerstwo górskie, rafting i wszelkie jego odmiany, hydrospeed, surfing, kitesurfing, wakeboarding oraz windsurfing i wszelkie jego odmiany przy wietrze o prędkości powyżej 50km/h, pływanie długodystansowe na wodach otwartych,

c) wszelkie odmiany nurkowania na głębokość poniżej 15m oraz freediving,

d) żegluga poza wodami terytorialnymi w odległości powyżej 12 mil morskich od brzegu,

e) narciarstwo ekstremalne: skialpinizm, ski-tour, zjazdy ekstremalne, freestyle, jazda poza wyznaczonymi trasami, zjazdy wyczynowe,

f) snowboarding ekstremalny: freeride, snowboarding wysokogórski, snowboarding prędkościowy, skoki i ewolucje snowboardowe, jazda poza wyznaczonymi trasami, zjazdy wyczynowe,

g) snake glist, snowkite, snowtrikke, snowblades, supershorties, boardercross, snowscooting, icesurfing,

h) jazda samochodami, jazda na rowerach, rolkach, deskorolkach, motocyklach oraz quadach po trasach specjalnych (specjalnie przygotowana trasa do jazdy samochodami, jazdy na rowerach, rolkach, deskorolkach, motocyklach oraz quadach, również w terenie naturalnym, obfitująca w przeszkody w rodzaju wysokich ścianek, beczek, wszelkiego rodzaju murków, poręczy, schodów, usypanych

z ziemi górskich, „hopów”, „dirtów”, ramp, skoczni, zjazdów, dołów, muld, kolein, słupków lub tyczek), torach wyścigowych, halach bądź w terenie naturalnym obfitującym w przeszkody,

i) kolarstwo: górskie, torowe, szosowe, downhill, wyczynowa jazda na BMX, street lunge, mountain boarding,

j) udział w polowaniach na zwierzęta z użyciem broni palnej lub pneumatycznej, myślistwo, łucznictwo,

k) wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi, obszary górskie lub wyżynne na wysokości powyżej 3.000 m n.p.m., strefa podbiegunowa, Alaska, Syberia, Kamczatka, obszary pustynne, dżungla,

l) sporty walki oraz sporty obronne tj: karate, judo, capoeira, jujitsu, takewondo, zapasy, kendo, kung-fu, tai chi, aikido, signum polonicum, rekonstrukcje walk, bitew historycznych,

m) zorbing;

13) SZKODA – uszczerbek majątkowy lub niemajątkowe, następstwo zdarzenia w postaci śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia (szkoda osobowa) lub uszczerbek majątkowy powstały w następstwie zdarzenia w postaci zniszczenia lub uszkodzenia mienia (szkoda rzeczowa);

14) TABELA USZCZERBKOWA – Tabela procentowego trwałego uszczerbku na zdrowiu obowiązująca w dniu zawarcia umowy, stosowana przy ustaleniu procentowej wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu, co do skutków zdarzeń objętych umową, dostępna we wszystkich placówkach COMPENSY oraz na stronie www.compensa.pl;

15) TRWAŁY USZCZERBEK NA ZDROWIU – trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia;

16) UBEZPIECZAJĄCY – podmiot zawierający umowę, zobowiązany do opłacenia składki;

17) UBEZPIECZONY – osoba fizyczna objęta ochroną ubezpieczeniową;

18) UPRAWNIONY – osoba wskazana imiennie do odbioru świadczenia na wypadek śmierci Ubezpieczonego. Jeżeli Ubezpieczony nie wskazał uprawnionego, świadczenie zostanie wypłacone według następującej kolejności:

a) małżonkowi,

b) dzieciom – w przypadku braku małżonka (w równych częściach),

c) rodzicom – w przypadku braku małżonka i dzieci (w równych częściach),

d) w przypadku braku osób wskazanych w pkt od a do c – podmioty powołane do spadku na podstawie testamentu, a w przypadku nie pozostawienia przez Ubezpieczonego testamentu – powołane do spadku na mocy przepisów prawa (w równych częściach);

19) UTRATA – całkowita anatomiczna strata narządu, zmysłu, organu albo całkowita utrata rzeczy.

20) UDAR MÓZGU – uszkodzenie tkanki mózgowej przez:

a) niedokrwienie lub zawał mózgu,

b) krwotok wewnątrzczaszkowy lub podpajęczynówkowy,

c) zator materiałem pozaczasowym wywołujący trwałe następstwa i objawy neurologiczne trwające dłużej niż 24 godziny;

21) ZAWAŁ SERCA – rozpoznany jako zawał mięśnia sercowego przez lekarza udzielającego pomocy Ubezpieczonemu, martwica części mięśnia sercowego w wyniku ostrego niedokrwienia, na skutek zamknięcia tętnicy wieńcowej doprowadzającej krew do obszaru serca;

22) ZAWODOWE UPRAWIANIE SPORTU – uprawianie sportu, za który Ubezpieczony otrzymuje wynagrodzenie, stypendium, dietę, nagrody pieniężne jak również członkostwo w klubach sportowych niezależnie od ich Klasy/Ligii jak również stowarzyszeń/związków.

§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zdrowie i życie Ubezpieczonego.

2. Zakres podstawowy ubezpieczenia obejmuje ochronę ubezpieczeniową w związku z jednym z poniższych ryzyk (stosownie do wyboru Ubezpieczającego):

1) trwały uszczerbek na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku albo;

2) poważny uraz wskutek nieszczęśliwego wypadku.

3. Po opłaceniu dodatkowej składki zakres podstawowy może zostać rozszerzony o ochronę ubezpieczeniową w związku:

1) ze śmiercią wskutek nieszczęśliwego wypadku;

2) z Progresją 500 przy trwałym uszczerbku na zdrowiu;

3) z Progresją 500 przy poważnych urazach;

4) z następstwem zawału serca lub udaru mózgu pod warunkiem, że Ubezpieczony nie ukończył 65 roku życia;

5) z zawodowym uprawianiem sportu,

6) z uprawianiem sportów ekstremalnych,

7) z amatorskim uprawianiem sportu.

4. Umowa nie może jednocześnie obejmować ochrony w zakresie wskazanym w ust. 2 pkt 1 i 2.

5. Po opłaceniu dodatkowej składki zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o następujące Klauzule:

1) KLAUZULA nr 1 – świadczenia Assistance;

2) KLAUZULA nr 2 – zwrot kosztów leczenia;

3) KLAUZULA nr 3 – dzienne świadczenie szpitalne;

4) KLAUZULA nr 4 – zwrot kosztów rehabilitacji;

5) KLAUZULA nr 5 – zwrot kosztów wypożyczenia lub nabycia środków specjalnych;

6) KLAUZULA nr 6 – zwrot kosztów przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej;

7) KLAUZULA nr 7 – zwrot kosztów operacji plastycznych;

8) KLAUZULA nr 8 – zasiłek dzienny z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki;

9) KLAUZULA nr 9 – poważne zachorowanie;

10) KLAUZULA nr 10 – zwrot kosztów dostosowania wnętrza mieszkania lub domu mieszkalnego do potrzeb osoby niepełnosprawnej;

11) KLAUZULA nr 11 – bagaż podróżny;

12) KLAUZULA nr 12 – odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym;

13) KLAUZULA nr 13 – odpowiedzialność cywilna wychowawców, opiekunów i instruktorów;

14) KLAUZULA nr 14 – automatyczna kontynuacja umowy;

15) KLAUZULA nr 16 – Onkopensa.

6. Zakres podstawowy ubezpieczenia określony w ust. 2 może zostać zmieniony zgodnie z zakresem określonym w KLAUZULI nr 15 – warunki szczególne dla strażaków.

7. W przypadku umowy zawartej na warunkach określonych w Klauzuli nr 15, brak jest możliwości rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej:

1) o Klauzule nr 1 – 14, 16;

2) w zakresie określonym w ust. 3.

8. Umowa zawarta na podstawie niniejszych OWU obejmuje nieszczęśliwe wypadki zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

9. Zakres terytorialny ubezpieczenia obejmuje cały świat, z zastrzeżeniem postanowień określonych dla poszczególnych Klauzul.

10. Zakres ubezpieczenia może zostać ograniczony do nieszczęśliwych wypadków powstałych w drodze z domu do pracy/szkoły i z pracy/szkoły do domu oraz w czasie pracy / pobierania nauki.

§ 4. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. W przypadku ubezpieczeń majątkowych:

1) COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie;

2) jeżeli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, chyba że zapłata świadczenia odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte nieszczęśliwe wypadki lub zdarzenia:

1) których przyczyną było spożycie przez Ubezpieczonego alkoholu, zażycia narkotyków, substancji psychotropowych, psychoaktywnych, innych środków odurzających lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, leków nieprzypisanych przez lekarza lub użytych niezgodnie z zaleceniem lekarza bądź niezgodnie ze wskazaniem ich użycia wynikającej z informacji dołączonej do opakowania;

2) których przyczyną było spożycie substancji określonej w załączniku nr I do Międzynarodowej konwencji o zwalczaniu dopingu w sporcie z dnia 19 października 2005 r. (z uwzględnieniem zmian dokonanych w trybie art. 34 tej konwencji) mogącej służyć poprawie wyniku sportowego, której użycie pozostaje w sprzeczności z uczciwością rywalizacji sportowej;

3) powstałe w następstwie jakiegokolwiek choroby, nawet zaistniałej nagle, z zastrzeżeniem rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o ryzyko wskazane w § 3 ust.3 pkt 4 lub o Klauzulę nr 9 (Poważne zachorowanie);

4) powstałe w następstwie poddania się przez Ubezpieczonego leczeniu lub zabiegom o charakterze medycznym, o ile przeprowadzenie ich nie było związane z leczeniem następstw nieszczęśliwego wypadku objętego umową lub nie zostało zlecone przez lekarza;

5) powstałych w następstwie zabiegów albo leczenia metodami niekonwencjonalnymi;

6) powstałe w następstwie zatrucia substancjami stałymi, gazowymi albo płynami, które wniknęły do organizmu drogą oddechową, pokarmową albo przez skórę (nie dotyczy zatrucia CO);

7) powstałe w następstwie działań Ubezpieczonego niezgodnych z prawem kraju, w którym przebywa;

8) powstałe w następstwie wypadku lotniczego; nie dotyczy to sytuacji, gdy Ubezpieczony był pasażerem samolotu pasażerskiego licencjonowanych linii lotniczych;

9) powstałe w następstwie skoków na gumowej linie, skoków ze spadochronem, jumping, B.A.S.E jumping, speedriding, spacerów po linie, skysurfing, lotniarstwa kaskaderskiego, skoków i lotów narciarskich, wolnych skoków z samolotu, szybownictwa, paralotniarstwa, lotniarstwa, baloniarstwa, motolotniarstwa, szybownictwa, pilotowania statków powietrznych w tym dronów (nie dotyczy pilotów licencjonowanych, pasażerskich linii lotniczych), heliskiing, heliboarding, airbording, uprawiania rugby, footballu amerykańskiego;

10) powstałe w następstwie uprawiania sportów walki oraz sportów obronnych, z zastrzeżeniem § 3 ust. 3 pkt. 6;

11) powstałe w następstwie urazu wysiłkowego/przeciążeniowego, rozumianego jako uszkodzenie powstające pod wpływem powtarzającego się obciążenia układu mięśniowo – szkieletowego oraz uszkodzenia do których dochodzi podczas zwiększonego wysiłku fizycznego;

12) powstałe podczas prowadzenia pojazdu lub obsługi maszyn przez Ubezpieczonego, jeśli nie posiadał wymaganych prawem uprawnień do prowadzenia pojazdu lub obsługi maszyn, pod warunkiem iż brak ww. uprawnień był przyczyną nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia;

13) powstałe w następstwie usiłowania popełnienia lub popełnienia

przez Ubezpieczonego przestępstwa albo samobójstwa;

14) powstałe na skutek posługiwania się wszelkiego rodzaju bronią oraz udziału w polowaniach, z zastrzeżeniem § 3 ust. 3 pkt 6;

15) powstałe na skutek posługiwania się wszelkiego rodzaju materiałami pirotechnicznymi lub innymi materiałami niebezpiecznymi lub wybuchowymi;

16) powstałe wskutek wojny, wrogich działań obcego państwa, działania o charakterze wojennym (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojny domowej, sabotażu i terroru, wojskowego lub cywilnego zamachu stanu oraz strajku i zamieszek;

17) powstałe wskutek reakcji jądrowej, promieniowania jądrowego lub skażenia promieniotwórczego;

18) powstałe na skutek pogryzienia przez kleszcze i inne owady;

19) powstałe w wyniku nawykowego zwicnięcia stawów;

20) powstałe na skutek nadmiernego wysiłku fizycznego (przepuklina wysiłkowa).

3. O ile umowa nie została rozszerzona o ryzyka dodatkowe, COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za nieszczęśliwe wypadki i ich następstwa powstałe:

1) w następstwie zawału serca lub udaru mózgu, z zastrzeżeniem, iż również w przypadku rozszerzenia umowy o ochronę ubezpieczeniową w związku z następstwem zawału serca lub udaru mózgu będącego wynikiem choroby przewlekłej;

2) w następstwie zawodowego uprawiania sportu;

3) w następstwie uprawiania sportów ekstremalnych;

4) w następstwie amatorskiego uprawiania sportu.

4. Odpowiedzialnością COMPENSY nie są objęte zadośćuczynienie za doznany ból, cierpienie fizyczne lub moralne doznane przez Ubezpieczonego oraz straty materialne polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy należących do Ubezpieczonego powstałe w związku z nieszczęśliwym wypadkiem.

§ 5. SUMA UBEZPIECZENIA (SUMA GWARANCYJNA) ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Suma ubezpieczenia (a w przypadku Klauzuli nr 12 i 13 – suma gwarancyjna) określona jest odrębnie na każdego Ubezpieczonego.

2. Dla poszczególnych ryzyk w zakresie podstawowym oraz poszczególnych Klauzul nr 2 – 13 i 16 suma ubezpieczenia określana jest oddzielnie.

3. W przypadku rozszerzenia ochrony w zakresie trwałego uszczerbku na zdrowiu o Progresję 500 lub rozszerzenia ochrony w zakresie poważnego urazu o Progresję 500, określana jest jedna łączna suma ubezpieczenia dla wszystkich tych ryzyk.

4. Suma ubezpieczenia (a w przypadku Klauzuli nr 12 i 13 – suma gwarancyjna) określona w umowie dla poszczególnych ryzyk stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY na jedno i wszystkie objęte ochroną ubezpieczeniową nieszczęśliwe wypadki lub zdarzenia określone w Klauzulach w ramach danego ryzyka. Określone w ramach sumy ubezpieczenia limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY z tytułu poszczególnych ryzyk.

5. Suma ubezpieczenia (a w przypadku Klauzuli nr 12 i 13 – suma gwarancyjna) wskazana w polisie ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań lub innych świadczeń, aż do jej wyczerpania.

§ 6. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy za okres, w którym COMPENSA

udziela ochrony ubezpieczeniowej (okres ubezpieczenia).

2. Składki ubezpieczeniowe ustalane są w wysokości zapewniającej środki finansowe na wypłatę odszkodowań i świadczeń, tworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i funduszy rezerwowych oraz na pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej COMPENSY (w szczególności wynikające z przepisów prawa opłaty przeznaczone na koszty utrzymania nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową oraz innych instytucji rynku ubezpieczeniowego, wynikające z przepisów prawa opłaty ewidencyjne na pokrycie kosztów tworzenia i utrzymania rejestrów danych, koszty reasekuracji).

3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, składka ubezpieczeniowa opłacana jest jednorazowo w dniu zawarcia umowy.

4. W razie opłacenia składki ubezpieczeniowej w ratach i nieopłacenie kolejnej raty składki w terminie określonym w umowie, COMPENSA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje rozwiązanie umowy z upływem tego terminu. Nieopłacenie w wyznaczonym terminie kolejnej raty składki ubezpieczeniowej powoduje ustanie odpowiedzialności COMPENSY w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty składki ubezpieczeniowej.

5. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie przelewu bankowego albo przekazu pocztowego, za datę zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się chwilę złożenia zlecenia zapłaty w banku albo w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek bankowy COMPENSY pod warunkiem, że na rachunku bankowym Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki. W innym przypadku za datę zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się chwilę uznania rachunku bankowego COMPENSY.

6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wystąpienia objętego ubezpieczeniem nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia określonego w Klauzulach, każda ze Stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ochrony ubezpieczeniowej. W razie zgłoszenia takiego żądania, druga Strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

7. Jeżeli COMPENSA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, COMPENSA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.

§ 7. ZAWARCIE UMOWY

1. Umowa zawierana jest na podstawie wniosku ubezpieczeniowego.

2. O ile nie umówiono się inaczej, okres ubezpieczenia wynosi 12 miesięcy liczone jako 365 dni, a w roku przestępnym – 366 dni.

3. Zawarcie umowy COMPENSA potwierdza polisą.

4. Umowa może zostać zawarta jako:

1) z uwagi na liczbę Ubezpieczonych:

a) umowa indywidualna – Ubezpieczonym jest jedna osoba,

b) umowa grupowa – Ubezpieczonym jest grupa osób;

2) z uwagi na okres ochrony ubezpieczeniowej:

a) umowa krótkoterminowa – poniżej 1 roku,

b) umowa roczna.

5. W przypadku zawarcia umowy w formie ubezpieczenia grupowego, wszystkie osoby wskazane w danej umowie jako Ubezpieczeni muszą

być objęci jednakowym zakresem ubezpieczenia, przy czym określone w polisie sumy ubezpieczenia odnoszą się do każdego z Ubezpieczonych oddzielnie.

§ 8. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność COMPENSY rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu określonej w umowie składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty. W takim wypadku, opłacenie składki ubezpieczeniowej po terminie wskazanym w polisie jako data płatności składki skutkuje rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej od dnia następnego po opłaceniu składki ubezpieczeniowej.

2. Odpowiedzialność COMPENSY kończy się:

1) z upływem okresu ubezpieczenia;

2) z dniem odstąpienia od umowy albo jej rozwiązania;

3) w stosunku do danego Ubezpieczonego – z dniem wypłaty świadczeń / odszkodowań w łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia (a w przypadku Klauzuli nr 12 i 13 – sumie gwarancyjnej) określonej dla danego Ubezpieczonego;

4) z dniem śmierci Ubezpieczonego.

§ 9. ODSTĄPIENIE OD UMOWY I ROZWIĄZANIE UMOWY

1. Jeżeli umowa jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy COMPENSA nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim COMPENSA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

2. COMPENSA może wypowiedzieć umowę z przyczyn ważnych, za które uważa się:

1) stwierdzenie, że Ubezpieczający lub jego przedstawiciel zataił przed COMPENSA informacje, o które COMPENSA zapytywała przed zawarciem umowy – pod warunkiem, że informacje te miały istotny wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia objętego ubezpieczeniem;

2) stwierdzenie, że Ubezpieczony zataił przed COMPENSA informacje, o które COMPENSA zapytywała przed zawarciem umowy, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy – pod warunkiem, że informacje te miały istotny wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia objętego ubezpieczeniem.

3. W przypadku odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania przez którąkolwiek ze stron, składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi.

4. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się jako pełny.

§ 10. OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości COMPENSY wszystkie znane sobie okoliczności, o które COMPENSA zapytywała w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach (COMPENSA może zwrócić się do Ubezpieczającego o dodatkowe informacje konieczne do oceny ryzyka, uzależniając zawarcie umowy

od ich dostarczenia i treści). Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez COMPENSA umowy mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy należy zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ust. 1 Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić o tych zmianach COMPENSA niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

3. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

4. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do wiadomości. Jeżeli do naruszenia obowiązków określonych powyżej doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości, przyjmuje się, że nieszczęśliwe wypadki przewidziane umową i ich następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

5. W czasie trwania umowy Ubezpieczony, jeśli wiedział, że umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązany jest:

1) starać się o złagodzenie skutków nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową poddając się opiece lekarskiej oraz postępować zgodnie z zaleceniami lekarza, udostępnić posiadaną dokumentację lekarską oraz współpracować z COMPENSA i Centrum Alarmowym Compensy w toku postępowania likwidacyjnego, udzielić pisemnej zgody na udzielenie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, informacji o okolicznościach związanych z oceną ryzyka ubezpieczeniowego i weryfikacją podanych przez Ubezpiezonego danych o jego stanie zdrowia, ustaleniem prawa Ubezpiezonego do świadczenia z umowy ubezpieczenia i wysokością tego świadczenia, z wyłączeniem wyników badań genetycznych;

2) na zlecenie COMPENSY poddać się badaniom lekarskim lub badaniom diagnostycznym z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych, w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego, ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego urazu, ustalenia prawa do świadczenia i wysokości tego świadczenia;

3) niezwłocznie powiadomić Policję o zajściu nieszczęśliwego wypadku objętego ubezpieczeniem, o ile zaistniały okoliczności wymagające podjęcia czynności dochodzeniowych.

§ II. USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA – ZAKRES PODSTAWOWY UBEZPIECZENIA

I. COMPENSA wypłaca następujące rodzaje świadczeń:

1) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpiezonego wskutek nieszczęśliwego wypadku – COMPENSA wypłaca Uprawnionemu świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia;

2) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpiezonego wskutek nieszczęśliwego wypadku:

a) stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego,

b) przy ustalaniu stopnia (procentu) trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpiezonego,

c) jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku powstanie więcej niż

jedno uszkodzenie ciała – na wysokość świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu składa się suma świadczeń należnych z tytułu każdego uszkodzenia ciała, nie więcej jednak niż do wysokości sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie,

d) w razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu, układu, których funkcje przed nieszczęśliwym wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem (procentem) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalonego dla stanu danego organu, narządu, układu po nieszczęśliwym wypadku, a stopniem (procentem) trwałego uszczerbku na zdrowiu istniejącym przed zajściem nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością COMPENSY,

e) stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się na podstawie Tabeli uszczerbkowej obowiązującej w dniu zawarcia umowy;

f) w przypadku, gdy suma ubezpieczenia określona w umowie wynosi:

i. 40 000 zł lub więcej – jeżeli stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalony na podstawie Tabeli uszczerbkowej wynosi do 10 % włącznie, COMPENSA wypłaca 400 zł za każdy procent orzeczonego uszczerbku na zdrowiu; jeżeli stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalony na podstawie Tabeli uszczerbkowej wynosi powyżej 10%, zastosowanie znajdują postanowienia pkt ii poniżej;

ii. mniej niż 40 000 zł – jeżeli Ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku, COMPENSA wypłaca taki procent sumy ubezpieczenia, który dla doznanego przez niego stopnia (procentu) trwałego uszczerbku na zdrowiu określony został w Tabeli uszczerbkowej;

3) świadczenie z tytułu doznania przez Ubezpiezonego poważnego urazu wskutek nieszczęśliwego wypadku:

a) stopień (procent) poważnego urazu powinien być ustalony niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego,

b) przy ustalaniu stopnia (procentu) poważnego urazu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpiezonego,

c) jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku powstanie więcej niż jedno uszkodzenie ciała – na wysokość świadczenia z tytułu poważnego urazu składa się suma świadczeń należnych z tytułu każdego uszkodzenia ciała, nie więcej jednak niż do wysokości sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie,

d) w razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu, układu, których funkcje przed nieszczęśliwym wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, stopień (procent) poważnego urazu określa się w wysokości różnicy między stopniem (procentem) poważnego urazu ustalonego dla stanu danego organu, narządu, układu po nieszczęśliwym wypadku a stopniem (procentem) poważnego urazu istniejącym przed zajściem nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością COMPENSY,

e) stopień (procent) poważnego urazu ustala się na podstawie poniższej.

Tabela nr 1

POWAŻNY URAZ	WSKAŹNIK %	
USZKODZENIA GŁOWY		
Zaburzenia mowy: afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno – motoryczna) z agrafią i aleksją	60	
Porażenie i niedowłady połowicze: porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0 – I° wg skali Lovette'a	100	
USZKODZENIA TWARZY		
Całkowita utrata języka	40	
Utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa)	20	
USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU		
Całkowita utrata w obu oczach	100	
Całkowita utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyłuszczeniem gałki ocznej	38	
USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU		
Całkowita utrata jednej małżowiny usznej	15	
Całkowita utrata obu małżowin usznych	25	
KOŃCZYNA GÓRNA		
	P	L
Utrata kończyny w barku	70	65
Utrata kończyny wraz z łopatką	75	70
Utrata kończyny w obrębie przedramienia i nadgarstka	55	50
Utrata kciuka – obu paliczków z kością śródreżca	15	15
Utrata palca wskazującego z kością śródreżca	20	15
KOŃCZYNA DOLNA		
Utrata kończyny dolnej przy wyłuszczeniu jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkrętarzowej	65	
Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego	55	
Utrata kończyny w obrębie podudzia – przy długości kikuta do 8 cm mierząc od szpary stawowej	50	
Utrata całkowita kości piętowej lub kostkowej	20	
Utrata stopy w całości	45	
Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	35	
Utrata stopy w stawie Lisfranka	25	
Utrata stopy w obrębie kości śródstopia	20	
Utrata całego palucha	8	
Utrata palucha wraz z I kością śródstopia	12	
USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ		
Utrata całkowita gruczołu piersiowego kobiet	15	
USZKODZENIE BRZUCHA		
Uszkodzenie śledziony:		
a) utrata u osób powyżej 18 roku życia	10	
b) utrata u osób poniżej 18 roku życia	15	
USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWOPŁCIOWYCH		
Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej	25	
Utrata jednej nerki przy wyraźnym upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki	35	
Utrata prącia	35	
Utrata macicy:		
a) w wieku do 45 lat	35	
b) w wieku powyżej 45 lat	20	
Utrata obu jąder lub jajników:		
a) utrata w wieku do 50 roku życia	30	
b) utrata w wieku po 50 roku życia	20	

2. Przy uszkodzeniu kończyn górnych u osób leworęcznych, procent trwałego uszczerbku ustala się według zasad przewidzianych w Tabeli uszczerbkowej lub w Tabeli nr 1 niniejszego paragrafu, przyjmując dla uszkodzeń prawej ręki wskaźniki procentowe ustalone dla lewej ręki, a dla uszkodzeń lewej ręki wskaźniki procentowe ustalone dla prawej ręki.

Tabela nr 2

% trwałego uszczerbku na zdrowiu/poważny uraz	% sumy ubezpieczenia	% trwałego uszczerbku na zdrowiu/poważny uraz	% sumy ubezpieczenia	% trwałego uszczerbku na zdrowiu/poważny uraz	% sumy ubezpieczenia	% trwałego uszczerbku na zdrowiu/poważny uraz	% sumy ubezpieczenia
1	1	26	26	51	72	76	146
2	2	27	27	52	74	77	152
3	3	28	28	53	76	78	158
4	4	29	29	54	78	79	164
5	5	30	30	55	80	80	170
6	6	31	32	56	82	81	176
7	7	32	34	57	84	82	182
8	8	33	36	58	86	83	188
9	9	34	38	59	88	84	194
10	10	35	40	60	90	85	200
11	11	36	42	61	92	86	220
12	12	37	44	62	94	87	240
13	13	38	46	63	96	88	260
14	14	39	48	64	98	89	280
15	15	40	50	65	100	90	300
16	16	41	52	66	102	91	320
17	17	42	54	67	104	92	340
18	18	43	56	68	106	93	360
19	19	44	58	69	108	94	380
20	20	45	60	70	110	95	400
21	21	46	62	71	116	96	420
22	22	47	64	72	122	97	440
23	23	48	66	73	128	98	460
24	24	49	68	74	134	99	480
25	25	50	70	75	140	100	500

4. Jeżeli Ubezpieczony zmarł przed wypłatą należnego świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego urazu:

1) w przypadku, gdy śmierć Ubezpieczonego nie była następstwem nieszczęśliwego wypadku – niewypłacone Ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego urazu wypłaca się Uprawnionemu;

2) w przypadku, gdy śmierć Ubezpieczonego była następstwem nieszczęśliwego wypadku – Uprawnionemu wypłaca się niewypłacone Ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego urazu oraz świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku, z zastrzeżeniem iż łącznie ww. świadczenia wypłacane są do wysokości ustalonej w umowie sumy ubezpieczenia.

5. Jeżeli stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu lub poważny uraz nie został ustalony przed śmiercią Ubezpieczonego, jako stopień

3. W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia w zakresie trwałego uszczerbku na zdrowiu albo poważnego urazu o Progresję 500, COMPENSA wypłaca świadczenie według skali progresywnej określonej w Tabeli nr 2:

trwałego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego urazu przyjmuje się przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego urazu ustalonego na podstawie zebranej dokumentacji.

§ 12. WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, COMPENSA informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia/odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności COMPENSY

lub wysokości świadczenia/odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

2. W przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o zajściu nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w takim przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy.

3. Postanowień ust. 1 i 2 nie stosuje się do nieszczęśliwych wypadków lub zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy w zakresie ubezpieczenia Assistance lub ubezpieczenia choroby, jeżeli świadczenie jest spełnione bezpośrednio po zgłoszeniu nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub bez przeprowadzania postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia/odszkodowania.

4. COMPENSA obowiązana jest wypłacić świadczenie/odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o nieszczęśliwym wypadku lub zdarzeniu objętym umową.

5. Jeżeli w terminie określonym w ust. 4 COMPENSA nie wypłaci świadczenia/odszkodowania, zawiadamia na piśmie:

1) osobę zgłaszającą roszczenie, oraz

2) Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie,

– o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także powinien wypłacić bezsporną część świadczenia/odszkodowania.

6. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności COMPENSY albo wysokości świadczenia/odszkodowania nie jest możliwe w terminie określonym w ust. 4, świadczenie/odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

7. Jeżeli świadczenie/odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, COMPENSA informuje o tym na piśmie:

1) osobę występującą z roszczeniem, oraz

2) Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie,

– wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia/odszkodowania; informacja powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

8. COMPENSA udostępni Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności COMPENSY lub wysokości świadczenia/odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez COMPENSE udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez COMPENSE.

9. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 8, COMPENSA udostępni, na żądanie, w postaci elektronicznej.

10. Sposób:

1) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w ust. 8,

2) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzenia udostępnianych zgodnie z ust. 8 informacji,

3) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem, zgodnie z ust. 8,

– nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w ust. 8.

Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w ust. 8, nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.

11. COMPENSA przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 8, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy.

12. COMPENSA wypłaca świadczenie/odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, o którym mowa w ustępach powyżej, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

13. Świadczenia/odszkodowania wypłacane są w złotych polskich.

§ 13. ROSZCZENIA REGRESOWE W ZWIĄZKU Z UBEZPIECZENIAMI MAJĄTKOWYMI

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez COMPENSE, roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na COMPENSE do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli wypłacone odszkodowanie pokrywa tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed COMPENSA.

2. Nie przechodzą na COMPENSE roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. Zasady wynikające z ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

4. Jeżeli Ubezpieczający albo Ubezpieczony skutecznie zrzekł się roszczenia odszkodowawczego w stosunku do sprawcy szkody w całości albo w części, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania w całości albo w części. Natomiast, jeżeli fakt ten ujawniony zostanie już po wypłaceniu odszkodowania, COMPENSA może żądać zwrotu całości albo części odszkodowania.

5. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są do udzielenia COMPENSIE wszelkich informacji, dostarczenia dokumentów oraz umożliwienia prowadzenia czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.

§ 14. POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SKŁADANIA REKLAMACJI

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną, jak również Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej będącemu osobą prawną albo spółką nieposiadającą osobowości prawnej przysługuje prawo do wniesienia reklamacji, przy czym w przypadku ww. osób fizycznych przez reklamację należy rozumieć wystąpienie skierowane do COMPENSY, w którym osoba wnosząca reklamację zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez COMPENSE. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu przez osobę składającą reklamację zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne jej rozpatrzenie przez COMPENSE.

2. Reklamacja może zostać złożona w każdej jednostce COMPENSY, w której zakresie obowiązków jest obsługa klientów.

3. Reklamacja może zostać złożona w formie:

1) pisemnej – za pośrednictwem poczty, kuriera lub pisma złożonego osobiście w siedzibie COMPENSY lub w jednostce terenowej wskazanej

w ust. 2 powyżej;

2) ustnej – telefonicznie na numer telefonu 22 501 61 00,

3) ustnie do protokołu, podczas wizyty w siedzibie COMPENSY lub jednostce wskazanej w ust. 2 powyżej – wyłącznie w przypadku Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną;

4) elektronicznej, pocztą elektroniczną kierowaną na adres e-mail reklamacje@compensa.pl – wyłącznie w przypadku Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną.

4. W celu przyspieszenia postępowania, reklamacja powinna zawierać:

1) imię i nazwisko (nazwa firmy) osoby wnoszącej reklamację;

2) adres osoby wnoszącej reklamację;

3) informację, czy wnoszący reklamację żąda otrzymania odpowiedzi drogą elektroniczną, a jeżeli tak – również adres email, na który odpowiedź ma zostać przesłana;

4) PESEL/REGON;

5) numer dokumentu ubezpieczenia lub nr szkody.

5. Na żądanie osoby wnoszącej reklamację, COMPENSA potwierdzi fakt złożenia reklamacji na piśmie lub w inny uzgodniony z nią sposób.

6. Odpowiedź na reklamację powinna zostać udzielona przez COMPENSĘ bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji.

7. W przypadku uzasadnionej niemożności udzielenia odpowiedzi w terminie określonym w ust. 6, COMPENSA zobowiązana jest poinformować osobę wnoszącą reklamację o:

1) przyczynach braku możliwości dotrzymania ww. terminu (przyczynach opóźnienia);

2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone;

3) przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, nie dłuższym jednak niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

8. Odpowiedzi na reklamację COMPENSA udziela w postaci papierowej lub:

1) w przypadku Ubezpieczających, Ubezpieczonych oraz uprawnionych z umowy ubezpieczenia będących osobami fizycznymi – za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, jednakże odpowiedź może zostać dostarczona osobie składającej reklamację pocztą elektroniczną wyłącznie na jej wniosek;

2) w przypadku poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego będących osobami prawnymi albo spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej – na innym trwałym nośniku informacji w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

9. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, w szczególności w przypadku:

1) nieuwzględnienia roszczeń osoby zgłaszającej reklamację w trybie rozpatrywania reklamacji;

2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą osoby zgłaszającej reklamację w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.

10. Na wniosek Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną, spór z COMPENSĄ może zostać poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a podmiotem

ryнку finansowego przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego (szczegółowe informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej Rzecznika Finansowego: <https://rf.gov.pl>).

§ 15. POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SKŁADANIA SKARG

1. Podmioty, którym nie przysługuje prawo złożenia reklamacji, zgodnie z postanowieniami § 14, przysługuje prawo złożenia skargi dotyczącej usług lub działalności COMPENSY.

2. Do skargi określonej w ust. 1 zastosowanie znajdują postanowienia § 14 dotyczące reklamacji składanych przez Ubezpieczających, Ubezpieczonych oraz poszukujących ochrony ubezpieczeniowej będących osobami prawnymi albo spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej, z wyłączeniem § 14 ust. 8. Odpowiedź na skargę udzielana jest w formie pisemnej, chyba że ze skarżącym uzgodniono inną formę odpowiedzi. Jeśli życzeniem skarżącego jest otrzymanie odpowiedzi drogą elektroniczną na wskazany adres e-mail i skarżący wyraził zgodę na otrzymywanie odpowiedzi drogą elektroniczną, odpowiedź wysyłana jest mu tą drogą.

§ 16. WAŻNE INFORMACJE DLA UBEZPIECZAJĄCYCH, UBEZPIECZONYCH, UPRAWNIONYCH Z UMOWY

1. COMPENSA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

2. W przypadku zastrzeżeń co do wykonywania działalności przez COMPENSĄ Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, lub uprawnionemu z umowy przysługuje prawo wystąpienia do Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej (sąd właściwy miejscowo dla siedziby COMPENSY) albo przed sądem właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy.

4. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy.

5. Osoba będąca konsumentem może ponadto zwrócić się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta.

6. Prawem właściwym dla umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie. W sprawach nie uregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych obowiązujących aktów prawnych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 17. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony w związku z umową powinny być dokonywane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia, wysłane listem poleconym lub dokonywane w inny uzgodniony sposób. Strony zobowiązują się informować wzajemnie o zmianie ich siedziby (adresu). Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający może złożyć w każdej jednostce terenowej COMPENSY.

2. COMPENSA zastrzega sobie prawo do żądania zwrotu faktycznie poniesionych kosztów związanych z dochodzeniem należności wynikających z umowy ubezpieczenia.

3. Informujemy, że istnieje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami, drogą elektroniczną, za pośrednictwem platformy internetowej ODR Unii

Europejskiej. Platforma umożliwia dochodzenie roszczeń wynikających z umów oferowanych przez Internet lub za pośrednictwem innych środków elektronicznych (zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygnięcia sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE), zawieranych między konsumentami mieszkającymi w UE, a przedsiębiorcami mającymi siedzibę w UE. Platforma znajduje się na

stronie: ec.europa.eu/consumers/odr/.

Jednocześnie informujemy, że adres emaili COMPENSY to centrala@compensa.pl.

4. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone przez Zarząd Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group Uchwałą Nr 9/03/2018 z dnia 06.03.2018 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 27 marca 2018 r.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Sz wajgier
Zastępca Prezesa Zarządu

KLAUZULA NR I – ŚWIADCZENIA ASSISTANCE

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o świadczenia Assistance.

§ 2. ZAKRES ŚWIADCZEŃ ASSISTANCE

1. Świadczenia Assistance są realizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z zajściem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy.

2. Ubezpieczonemu przysługują następujące świadczenia Assistance:

1) infolinia medyczna:

a) informacja na temat bazy danych aptek na terenie całego kraju, w tym również adresów, godzin pracy oraz numerów telefonów,

b) krótka informacja farmaceutyczna o danym leku (stosowanie, odpowiedniki, działania uboczne, interakcje z innymi lekami, możliwość przyjmowania leków w czasie ciąży i laktacji – zgodnie z informacjami udostępnionymi przez w ulotce) – w ramach obowiązujących w RP przepisów,

c) informacja o placówkach medycznych na terenie kraju,

d) informacja o placówkach diagnostycznych,

e) informacja o placówkach odnowy biologicznej, rehabilitacyjnych i sanatoryjnych,

f) informacja o placówkach lecznictwa zamkniętego (szpitale prywatne, szpitale najwyższego stopnia referencji oraz kliniki Akademii Medycznych),

g) informacja o działaniach, które należy podjąć przed oraz w trakcie podróży, na przykład niezbędnych szczepieniach, specyfice danego kraju lub regionu świata (w aspekcie medycznym i ochrony zdrowia),

h) informacja o uwarunkowaniach medycznych dotyczących poszczególnych schorzeń oraz promocji zdrowia, w tym o dietach, ciąży, profilaktyce antynikotynowej,

i) informacja o grupach wsparcia na terytorium RP dla osób dotkniętych alkoholizmem, trudną sytuacją rodzinną, cierpiących na określone schorzenia (np. cukrzycę, chorobę serca) dla kobiet po mastektomii, dla rodziców ciężko chorych dzieci,

j) informacja o badaniach kontrolnych dla grup wiekowych o podwyższonym ryzyku zachorowań;

2) infolinia podróżna:

a) informacja o pogodzie na terenie Europy,

b) informacja o stokach narciarskich na terenie Europy,

c) informacja o punktach ratownictwa w górach i nad morzem na terenie RP (WOPR i TOPR),

d) informacja o punktach z wypożyczalnią sprzętu sportowego na terenie RP,

e) informacja o punktach noclegowych na terenie Europy,

f) informacja o punktach gastronomicznych Europy;

3) wizyta lekarza w miejscu pobytu Ubezpieczonego – jeżeli Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty wizyty lekarza, w miejscu pobytu Ubezpieczonego w ciągu 24 godzin od momentu kontaktu z Centrum Alarmowym; świadczenie organizowane jest maksymalnie do wysokości ustalonego limitu świadczenia określonego w Tabeli nr I poniżej;

4) wizyta pielęgniarki w miejscu pobytu Ubezpieczonego – jeżeli Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i konieczna jest opieka pielęgniarska, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty wizyty pielęgniarki w miejscu pobytu Ubezpieczonego, maksymalnie do

wysokości ustalonego limitu świadczenia określonego w Tabeli nr I poniżej. O celowości wizyty pielęgniarki decyduje lekarz udzielający pomocy w związku z nieszczęśliwym wypadkiem;

5) transport medyczny – jeżeli Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i konieczne jest zapewnienie transportu medycznego, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty transportu Ubezpieczonego w dniu zajścia nieszczęśliwego wypadku do szpitala lub innej placówki medycznej odpowiednio wyposażonej do udzielenia pomocy na terytorium RP lub transportu ze szpitala do miejsca pobytu Ubezpieczonego, jeśli pobyt w szpitalu trwał dłużej niż 7 dni. Transport medyczny organizowany jest maksymalnie do wysokości wskazanego w Tabeli nr I poniżej limitu świadczenia.

O celowości transportu oraz wyborze środka transportu decyduje lekarz udzielający pomocy w związku z nieszczęśliwym wypadkiem;

6) organizacja wizyty rehabilitanta – jeżeli Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i – zgodnie z zaleceniem lekarza udzielającego pomocy w związku z nieszczęśliwym wypadkiem – wymaga rehabilitacji w miejscu pobytu lub stacjonarnej placówce świadczącej usługi rehabilitacyjne, Centrum Alarmowe umówi wizytę specjalisty fizyoterapeuty w miejscu pobytu Ubezpieczonego lub zorganizuje transport oraz wizytę w poradni rehabilitacyjnej. Koszt rehabilitacji i transportu ponosi Ubezpieczony;

7) koszty dostawy leków – jeżeli Ubezpieczony wskutek nieszczęśliwego wypadku wymaga leżenia, zgodnie z zaleceniem lekarza prowadzącego określonymi w zwolnieniu lekarskim, Centrum Alarmowe pokrywa koszty dostarczenia leków zapisanych na receptę do miejsca pobytu Ubezpieczonego, z uwzględnieniem wskazanego w Tabeli nr I poniżej limitu świadczenia. Koszt zakupu lekarstw jest pokrywany przez Ubezpieczonego;

8) koszty dostarczenia artykułów spożywczych, higienicznych oraz pierwszej potrzeby – jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony musi pozostawać w pozycji leżącej, zgodnie z zaleceniem lekarza udzielającego pomocy w związku z nieszczęśliwym wypadkiem i określonymi w zwolnieniu lekarskim, Centrum Alarmowe pokrywa koszty dostarczenia artykułów spożywczych, higienicznych oraz pierwszej potrzeby do miejsca pobytu Ubezpieczonego, z uwzględnieniem wskazanego w Tabeli nr I poniżej limitu świadczenia. Koszt zakupu artykułów spożywczych, higienicznych oraz pierwszej potrzeby pokrywany jest przez Ubezpieczonego;

9) przejazd jednego opiekuna do dzieci/osób niesamodzielnych zamieszkałych wspólnie z Ubezpieczonym lub transport tych osób do opiekuna – jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony jest hospitalizowany i nie może sprawować opieki nad dziećmi / osobami niesamodzielnymi, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty przejazdu wskazanego przez Ubezpieczonego opiekuna do dzieci/osób niesamodzielnych lub dzieci/osób niesamodzielnych do opiekuna; świadczenie pokrywane jest maksymalnie do wysokości wskazanego w Tabeli nr I poniżej limitu;

Tabela nr I

RYZIKO	ŚWIADCZENIE	LIMIT
USŁUGI INFORMACYJNE		
Na życzenie Ubezpieczonego	Infolinia medyczna	Bez limitu świadczeń
	Infolinia podróżna	
POZOSTAŁE ŚWIADCZENIA		
Nieszczęśliwy wypadek (NW) Ubezpieczonego	wizyta lekarza w miejscu pobytu Ubezpieczonego	1000 PLN na 1 osobę / 2 wizyty po każdym NW
	wizyta pielęgniarki w miejscu pobytu Ubezpieczonego	300 PLN na 1 osobę / 2 wizyty po każdym NW
	transport medyczny (do/ze szpitala)	800 PLN
	organizacja rehabilitacji	raz w roku
	dostawa leków	500 PLN
	dostarczenie artykułów spożywczych, higienicznych oraz pierwszej potrzeby	500 PLN
	przejazd jednego opiekuna do dzieci lub osób niesamodzielnymi zamieszkałych z Ubezpieczonym lub transport tych osób do opiekuna	200 PLN na 1 osobę

KLAUZULA NR 2 – ZWROT KOSZTÓW LECZENIA

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie zwrotu kosztów leczenia.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU dodaje się następujący dodatkowy termin:

KOSZTY LECZENIA – zalecone przez lekarza, udokumentowane i związane z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy niezbędne wydatki poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu:

- 1) udzielenia doraźnej pomocy lekarskiej lub ambulatoryjnej;
- 2) wizyt i honorariów lekarskich;
- 3) pobytu w szpitalu, badań, zabiegów ambulatoryjnych i operacji (z wyłączeniem operacji plastycznych);
- 4) nabycia niezbędnych lekarstw i środków opatrunkowych (w tym gips lekki) przepisanych przez lekarza;
- 5) odbudowy zębów stałych.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. COMPENSA zwraca koszty leczenia, które poniósł Ubezpieczony w następstwie zajścia nieszczęśliwego wypadku.

2. Zwrot kosztów leczenia następuje na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów (ze wskazaniem rodzaju usługi, której dany koszt dotyczy) oraz dokumentacji medycznej przedłożonej COMPENSIE.

3. COMPENSA zwraca koszty poniesione przez Ubezpieczonego na leczenie do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko.

§ 4. SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w § 4 OWU, COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za wydatki poniesione na:

- 1) protezy, implanty stomatologiczne, plombę;
- 2) zabiegi stomatologiczne o charakterze profilaktycznym;
- 3) leczenie korony zęba, korzenia zęba, paradontozy, usunięcia kamienia nazębnego.

KLAUZULA NR 3 – DZIENNE ŚWIADCZENIE SZPITALNE

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie dziennego świadczenia szpitalnego.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU dodaje się następujące dodatkowe terminy:

1) **POBYT W SZPITALU** – pobyt Ubezpieczonego w szpitalu w związku z zajściem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy, służący przywróceniu lub poprawie zdrowia Ubezpieczonego. Jako pierwszy dzień pobytu Ubezpieczonego w szpitalu liczony jest dzień rejestracji, a jako ostatni – dzień wypisu ze szpitala. Jeżeli w czasie pobytu w szpitalu nastąpił zgon Ubezpieczonego, okres pobytu w szpitalu liczony jest do daty zgonu Ubezpieczonego;

2) **SZPITAL** – placówka odpowiadająca pojęciu szpitala wg prawa państwa, w którym doszło do nieszczęśliwego wypadku, którego zadaniem jest całodobowa opieka nad chorymi, ich leczenie, przeprowadzanie badań diagnostycznych, udzielanie świadczeń zdrowotnych w warunkach stacjonarnych, w specjalnie do tego celu przystosowanych pomieszczeniach, posiadających odpowiednią infrastrukturę i zatrudniająca całodobowo zawodowy, wykwalifikowany personel pielęgniarski i przynajmniej jednego lekarza, utrzymująca stałe miejsca szpitalne dla pacjentów i prowadząca dla nich dzienne rejestry medyczne.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Wypłata dziennego świadczenia szpitalnego następuje jeżeli pobyt w szpitalu jest następstwem zajścia nieszczęśliwego wypadku, o ile skutkiem tego nieszczęśliwego wypadku jest orzeczenie co najmniej 2% uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego lub wypłata świadczenia z tytułu poważnego urazu Ubezpieczonego.

2. Dzielne świadczenie szpitalne wypłacane jest za każdy dzień pobytu w szpitalu w wysokości 1% sumy ubezpieczenia wskazanej dla tego ryzyka w umowie, pod warunkiem, że cały pobyt w szpitalu trwał co najmniej 4 dni.

3. Świadczenie jest wypłacane na podstawie karty informacyjnej leczenia szpitalnego.

4. COMPENSA wypłaca świadczenie do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko, jednakże maksymalnie za 100 dni pobytu w szpitalu.

5. W rozumieniu niniejszej Klauzuli szpitalem nie jest: dom opieki, hospicjum, prewenterium, ośrodek sanatoryjny i uzdrowiskowy, ośrodek leczenia uzależnień, ośrodek rehabilitacyjny lub wypoczynkowy.

KLAUZULA NR 4 – ZWROT KOSZTÓW REHABILITACJI

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony ubezpieczenie zwrotu kosztów rehabilitacji.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujący dodatkowy termin:

KOSZTY REHABILITACJI – zalecone przez lekarza, udokumentowane i związane z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy, wydatki poniesione przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu:

1) konsultacji rehabilitantów;

2) zabiegów rehabilitacyjnych,

w związku z rehabilitacją mającą na celu uzyskanie przez Ubezpieczonego optymalnego poziomu funkcjonowania utraconych w wyniku nieszczęśliwego wypadku czynności uszkodzonego narządu lub narządów.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. COMPENSA zwraca koszty rehabilitacji, które poniósł Ubezpieczony w następstwie zajścia nieszczęśliwego wypadku.

2. Zwrot kosztów rehabilitacji następuje na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów (ze wskazaniem rodzaju usługi, której dany koszt dotyczy) oraz dokumentacji medycznej potwierdzającej konieczność zabiegów rehabilitacyjnych oraz kopii skierowania od lekarza na zabiegi rehabilitacyjne.

3. COMPENSA zwraca koszty poniesione przez Ubezpieczonego na rehabilitację do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko.

KLAUZULA NR 5 – ZWROT KOSZTÓW WYPOŻYCZENIA LUB NABYCIA ŚRODKÓW SPECJALNYCH

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony ubezpieczenie zwrotu kosztów wypożyczenia lub nabycia środków specjalnych.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujący dodatkowy termin:

ŚRODKI SPECJALNE – zalecone przez lekarza i określone rodzajowo w wykazie stanowiącym Załącznik I do OWU środki niezbędne w celu wspomagania procesu leczenia prowadzonego w związku z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. COMPENSA zwraca niezbędne z medycznego punktu widzenia udokumentowane koszty wypożyczenia lub nabycia środków specjalnych, pod warunkiem, że poniesione zostały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zwrot kosztów wypożyczenia, nabycia środków specjalnych lub uszkodzenia sprzętu medycznego zaleconego przez lekarza dokonywany jest na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów oraz na podstawie dokumentacji medycznej potwierdzającej konieczność korzystania ze środków specjalnych lub sprzętu medycznego.

3. COMPENSA zwraca koszty poniesione przez Ubezpieczonego na wypożyczenie lub nabycie środków specjalnych do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko.

KLAUZULA NR 6 – ZWROT KOSZTÓW PRZEKWALIFIKOWANIA ZAWODOWEGO OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony ubezpieczenie zwrotu kosztów przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujące dodatkowe terminy:

1) **NIEZDOLNOŚĆ DO PRACY W ZAWODZIE** – stanowiąca następstwo nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy częściowa niezdolność Ubezpieczonego do pracy zgodnej z jego kwalifikacjami i wykonywanym przed nieszczęśliwym wypadkiem zawodem;

2) **OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA** – osoba, której stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy skutek nieszczęśliwego wypadku trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia funkcjonowanie, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Zwrot kosztów przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej następuje w przypadku wystąpienia niezdolności do pracy w zawodzie w następstwie zajścia nieszczęśliwego wypadku.

2. Zwrot kosztów przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej dokonywany jest na podstawie orzeczenia lekarskiego, dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów oraz pod warunkiem, że zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Celowość przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej i orzeczenie musi zostać wydane przez lekarza orzecznika odpowiedniego do rodzaju wykonywanej pracy.

4. COMPENSA zwraca poniesione przez Ubezpieczonego koszty na przekwalifikowanie zawodowe do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko.

KLAUZULA NR 7 – ZWROT KOSZTÓW OPERACJI PLASTYCZNYCH

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony ubezpieczenie zwrotu kosztów operacji plastycznych.

§ 2. DEFINICJA

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujący dodatkowy termin:

OPERACJA PLASTYCZNA – zabieg medyczny, wykonywany w placówce medycznej przez lekarza uprawnionego do jego wykonania w znieczuleniu ogólnym lub miejscowym, niezbędny z medycznego punktu widzenia w celu zmniejszenia oszpeceń i okaleczeń powierzchni ciała będących następstwem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. COMPENSA zwraca niezbędne z medycznego punktu widzenia udokumentowane koszty operacji plastycznych, pod warunkiem, że poniesione zostały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zwrot kosztów operacji plastycznych dokonywany jest na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów (ze wskazaniem rodzaju usługi, której dany koszt dotyczy) oraz dokumentacji medycznej ze wskazaniami na przeprowadzenie operacji plastycznej wskutek nieszczęśliwego wypadku.

3. COMPENSA zwraca koszty poniesione przez Ubezpieczonego na operację plastyczną do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko.

KLAUZULA NR 8 – ZASIŁEK DZIENNY Z TYTUŁU KRÓTKOTRWAŁEJ NIEZDOLNOŚCI DO PRACY LUB NAUKI

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony ubezpieczenie zasiłku dziennego z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki.

2. Zasiłek dzienny z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki może być włączony do umowy zawartej na co najmniej 12 miesięcy.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujący dodatkowy termin:

NIEZDOLNOŚĆ DO PRACY LUB NAUKI – spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy czasowa niezdolność do wykonywania pracy lub do uczestnictwa we wszystkich zajęciach dydaktycznych.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Zasiłek dzienny z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki wypłacany jest jeżeli skutkiem nieszczęśliwego wypadku jest orzeczenie co najmniej 5% uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego lub wypłata

świadczenia z tytułu poważnego urazu Ubezpieczonego.

2. Zasiłek dzienny z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki wypłacany jest w wysokości 1% sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie na to ryzyko za każdy dzień krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki, pod warunkiem, że niezdolność do pracy lub nauki trwała co najmniej 14 dni.

3. Zasiłek dzienny z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki wypłacany jest na podstawie:

1) kopii zwolnienia lekarskiego lub zaświadczenia lekarskiego poświadczającego krótkotrwałą niezdolność do pracy lub nauki wskutek nieszczęśliwego wypadku;

2) aktualnego zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie, prowadzenie działalności gospodarczej lub rolniczej, pobieranie nauki na dzień wystąpienia nieszczęśliwego wypadku;

4. Ubezpieczony traci prawo do dziennego zasiłku z tytułu niezdolności do pracy lub nauki w przypadku, gdy w okresie, za który przysługiwał mu zasiłek, prowadził działalność gospodarczą lub rolniczą, wykonywał pracę zarobkową lub pobierał naukę.

5. Pobieranie nauki w domu lub zwolnienie tylko z zajęć sportowych, treningów nie oznacza niezdolności do i pracy lub nauki w rozumieniu niniejszej Klauzuli.

6. COMPENSA wypłaca świadczenie do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko, jednakże maksymalnie za 100 dni krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki.

§ 4. SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w § 4 OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje nieszczęśliwych wypadków będących następstwem zawodowego uprawiania sportu lub ekstremalnego uprawiania sportu.

KLAUZULA NR 9 – POWAŻNE ZACHOROWANIE

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie z tytułu poważnego zachorowania.

2. Odpowiedzialność w zakresie wynikającym z niniejszej Klauzuli powstaje nie wcześniej niż po upływie 60 dni (karencja) od dnia wskazanego w umowie jako początek okresu ubezpieczenia z tytułu pozostałych ryzyk objętych umową.

3. Karencja nie ma zastosowania do Ubezpieczonych, którzy nieprzerwanie kontynuują w COMPENSIE ubezpieczenie w zakresie poważnego zachorowania.

4. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej Klauzuli nie może zostać rozszerzona dla Ubezpieczonego, który w dniu zawarcia umowy ukończył 65 lat.

§ 2. DEFINICJE

W rozumieniu niniejszej Klauzuli, za POWAŻNE ZACHOROWANIE uważa się zdiagnozowane u Ubezpieczonego po raz pierwszy w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli (z uwzględnieniem upływu okresu karencji – o ile zgodnie z postawieniami §1 miał zastosowanie), jedno z poniższych zachorowań:

1) **ANEMIA APLASTYCZNA** – niedokrwistość uwarunkowana znacznym upośledzeniem czynności krwiotwórczej szpiku, której rezultatem jest: anemia, neutropenia lub trombocytopenia wymagające

leczenia jedną z następujących metod: transfuzja krwi, przeszczep szpiku kostnego, leczenie stymulujące odnowę szpiku kostnego;

2) CHOROBA ALZHEIMERA – znaczące upośledzenie lub utrata zdolności intelektualnych (poznawczych) o trwałym i postępującym charakterze, spowodowana nieodwracalną chorobą zwyrodnieniową mózgu, objawiającą się istotnym ograniczeniem funkcjonowania umysłowego i socjalnego osoby chorej, która wymaga stałej opieki;

3) CHOROBA TROPIKALNA – choroba Chakasa, cholera, dżuma, filarioza, arbowirusowe zapalenia mózgu, schistosomatoza, śpiączka afrykańska, żółta gorączka, gorączka Denga, gorączka Assam, gorączka Lassa, gorączka Ebola, gorączka Marburg;

4) GUZ MÓZGU – niezłośliwy guz mózgu, wymagający usunięcia lub w przypadku zaniechania operacji powodujący trwałe ubytki neurologiczne;

5) NIETYDOLNOŚĆ NEREK – schyłkowe stadium niewydolności nerek w postaci nieodwracalnego upośledzenia czynności obydwu nerek, w następstwie czego doszło do konieczności regularnego, stałego stosowania dializ lub przeprowadzenia operacji przeszczepienia nerki;

6) PARALIŻ – całkowita i nieodwracalna utrata władzy w dwóch lub więcej kończynach poprzez porażenie spowodowane uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego na skutek choroby lub wypadku. W ocenie nie bierze się pod uwagę niedowładów. O trwałości porażenia można orzekać po upływie sześciu miesięcy od dnia jego zajścia;

7) STWARDNIENIE ROZSIANE – choroba ośrodkowego układu nerwowego z występującymi objawami ogniskowej demielinizacji z utrzymującymi się zaburzeniami motorycznymi lub zaburzeniami czucia;

8) UDAR MÓZGU – uszkodzenie tkanki mózgowej przez:

d) niedokrwienie lub zawał mózgu,

e) krwotok wewnątrzczaszkowy lub podpajęczynówkowy,

f) zator materiałem pozaczasowym wywołujący trwałe następstwa i objawy neurologiczne trwające dłużej niż 24 godziny;

9) ZAWAŁ SERCA – rozpoznana jako zawał mięśnia sercowego przez lekarza udzielającego pomocy Ubezpieczonemu, martwica części mięśnia sercowego w wyniku ostrego niedokrwienia, na skutek zamknięcia tętnicy wieńcowej doprowadzającej krew do obszaru serca.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Świadczenie wypłacane jest na podstawie dokumentacji medycznej stwierdzającej wystąpienie u Ubezpieczonego w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli (z uwzględnieniem upływu okresu karencji – o ile zgodnie z postanowieniami § 1 miał zastosowanie) poważnego zachorowania, w szczególności dokumentacji medycznej potwierdzającej:

1) pancytopenię w badaniach laboratoryjnych oraz trepanobiopsji wykazującej aplazję szpiku – w przypadku anemii aplastycznej;

2) rozpoznanie choroby postawione przez neurologa lub psychologa, na podstawie badania klinicznego oraz NMR lub CT mózgu lub odpowiednich badań testowych – w przypadku choroby Alzheimera;

3) rozpoznanie choroby tropikalnej potwierdzone przez ośrodki medyczne specjalizujące się w diagnozowaniu w/w chorób – w przypadku chorób tropikalnych;

4) obecność guza potwierdzona wynikiem tomografii komputerowej (CT) lub rezonansu magnetycznego (MRI) – w przypadku guza mózgu;

5) wystąpienie więcej niż jednego epizodu zaburzeń neurologicznych z charakterystycznym obrazem w badaniu rezonansu magnetycznego (MRI) lub wynikiem badania płynu mózgowo-rdzeniowego w przypadku stwardnienia rozsianego;

6) istnienie neurologicznych objawów ubytkowych przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Diagnoza musi być potwierdzona badaniem obrazowym

mózgu (tomografia komputerowa – CT lub rezonans magnetyczny – MRI) – w przypadku udaru mózgu;

2. Świadczenie wypłacane jest Ubezpieczonemu, a w przypadku jego śmierci wskazanemu przez niego Uprawnionemu.

3. W ramach niniejszej Klauzuli każdemu Ubezpieczonemu przysługuje wyłącznie jedno świadczenie z tytułu poważnego zachorowania w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli (z uwzględnieniem upływu okresu karencji – o ile zgodnie z postanowieniami § 1 miał zastosowanie).

§ 4. SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w § 4 OWU, COMPESNA w ramach niniejszej Klauzuli nie obejmuje ochroną poważnych zachorowań będących następstwem:

1) nadużywania alkoholu, leków lub innych środków działających na centralny ośrodek nerwowy;

2) wad i chorób wrodzonych Ubezpieczonego;

3) zakażenia Ubezpieczonego HIV;

4) uprawiania przez Ubezpieczonego sportów ekstremalnych;

5) zawodowego uprawiania sportu.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje również:

1) choroby Alzheimera będącej następstwem guza mózgu zdiagnozowanego u Ubezpieczonego przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia, ośpieniem pochodzenia naczyniowego, psychozą, pseudodemencją, stanami depresyjnymi wieku podeszłego lub innymi demencjami organicznymi;

2) choroby tropikalnej w przypadku braku odbycia szczepień wymaganych przy wyjazdach zagranicznych, o ile te szczepienia były obowiązkowe;

3) guza mózgu zakwalifikowanego jako krwaki, ziarniak, torbiel, malformacja naczyniowa, guz przysadki mózgowej i rdzenia;

4) paraliżu będącego skutkiem polineuropatii w zespole Guillan-Barre;

5) udaru mózgu obejmującego przemijające incydenty niedokrwienia mózgu (TIA) trwające krócej niż 24 godziny, uszkodzenia mózgu w wyniku urazu, zespołów neurologicznych wywołanych migreną, udarów ogniskowych bez neurologicznych objawów ubytków.

KLAUZULA NR 10 – ZWROT KOSZTÓW DOSTOSOWANIA MIESZKANIA LUB DOMU MIESZKALNEGO DO POTRZEB OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie zwrotu kosztów dostosowania wnętrza mieszkania lub domu mieszkalnego do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujące dodatkowe terminy:

1) **DOM MIESZKALNY** – obiekt budowlany wolnostojący albo w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej, jedno- albo wielokondygnacyjny, trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, wraz z instalacjami oraz urządzeniami technicznymi, zajmowany przez Ubezpieczonego na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego;

2) **MIESZKANIE** – samodzielny lokal mieszkalny wraz z instalacjami oraz urządzeniami technicznymi, trwale wydzielony ścianami w budynku wielorodzinnym, zajmowany przez Ubezpieczonego na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego;

3) OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA – osoba niemogąca samodzielnie, częściowo lub całkowicie zapewnić sobie możliwości normalnego życia indywidualnego lub społecznego na skutek upośledzenia sprawności fizycznych w związku z nieszczęśliwym wypadkiem. Osoba ta ze względu na upośledzenie fizyczne wymaga pomocy rodziny, opiekuna bądź swojego najbliższego środowiska. W rozumieniu niniejszej Klauzuli za osobę niepełnosprawną uznaje się osobę, która ma orzeczony trwały stopień niepełnosprawności, potwierdzony odpowiednim zaświadczeniem.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Jeżeli Ubezpieczony w następstwie nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy stał się osobą niepełnosprawną, COMPENSA zapewnia zwrot kosztów dostosowania wnętrza mieszkania lub domu mieszkalnego do jego potrzeb jako osoby niepełnosprawnej, w zakresie określonym poniżej.

2. Ubezpieczenie obejmuje zwrot kosztów dostosowania wnętrza mieszkania lub domu mieszkalnego do potrzeb osoby niepełnosprawnej, poniesionych na:

- 1) przebudowę łazienki;
- 2) przebudowę kuchni;
- 3) usunięcie progów w drzwiach;
- 4) poszerzenie drzwi do mieszkania lub domu mieszkalnego i znajdujących się w nim pomieszczeń;
- 5) zamontowanie uchwytów pomocniczych na ścianach.

3. Zwrot kosztów dostosowania wnętrza mieszkania lub domu mieszkalnego do potrzeb osoby niepełnosprawnej dokonywany jest na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów oraz na podstawie dokumentu potwierdzającego trwałą niepełnosprawność Ubezpieczonego

4. COMPENSA zwraca koszty, które poniósł Ubezpieczony na dostosowanie mieszkania lub domu mieszkalnego do potrzeb osoby niepełnosprawnej, do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko.

KLAUZULA NR 11 – UBEZPIECZENIE BAGAŻU

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie bagażu.

2. W przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku, Ubezpieczony zobowiązany jest do zgłoszenia ww. zdarzeń Policji.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujące dodatkowe terminy:

1) **BAGAŻ** – rzeczy stanowiące własność Ubezpieczonego albo znajdujące się w jego posiadaniu podczas podróży i służące do jego użytku osobistego wraz z walizkami, torbami, plecakami, w których te przedmioty są przewożone w trakcie podróży, jak również wózki i nosidełka dziecięce, sprzęt elektroniczny i sprzęt sportowy;

2) **KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z zamkniętych pomieszczeń albo bagażnika samochodowego, po uprzednim usunięciu przy użyciu siły lub narzędzi istniejących zabezpieczeń lub po otworzeniu wejścia (pokrywy bagażnika) podrobionym albo dopasowanym kluczem, bądź kluczem oryginalnym, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;

3) **RABUNEK** – zabór lub usiłowanie zaboru mienia w celu przywłaszczenia, z użyciem przemocy na osobie albo groźby jej natychmiastowego użycia lub po uprzednim doprowadzeniu tej osoby do stanu nieprzytomności, bezbronności lub bezsilności;

4) **SPRZĘT ELEKTRONICZNY** – komputery przenośne w tym tablety, e-booki, telefony komórkowe, smartfony, sprzęt fotograficzny, kamery, przenośne odtwarzacze muzyki lub filmów wraz ze słuchawkami, a także ładowarki do tych przedmiotów;

5) **ZDARZENIE** – zniszczenie, uszkodzenie lub utrata bagażu.

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia powstałe w wyniku:

1) nieszczęśliwego wypadku jakiemu uległ Ubezpieczony, w następstwie którego pozbawiony był on możliwości zaopiekowania się bagażem podróжным i zabezpieczenia go przed utratą;

2) rabunku;

3) kradzieży z włamaniem;

4) wypadku komunikacyjnego, lądowego, powietrznego lub wodnego;

5) zaginięcia:

a) jeżeli bagaż znajdował się pod opieką zawodowego przewoźnika, któremu został powierzony na podstawie dokumentu przewozowego,

b) został oddany do przechowania bagażu na podstawie dokumentu przechowania,

c) został umieszczony w zamkniętym na zamek indywidualnym pomieszczeniu bagażowym na dworcu lub w hotelu.

2. Bagaż podróжный przewożony pojazdem samochodowym lub w kabinie przyczepy samochodowej albo jednostki pływającej, wymaga zastosowania następujących zabezpieczeń:

1) pojazd lub kabina były wyposażone w stały dach (hardtop) zamknięty na zamek zabezpieczający;

2) bagaż podróжный był przechowywany w bagażniku pojazdu lub kabinie przyczepy i nie był widoczny z zewnątrz.

3. Ubezpieczenie obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w bagażu, który:

1) znajdował się pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego;

2) został umieszczony w zamkniętym pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego;

3) został umieszczony w zamkniętym na zamek bagażniku pojazdu samochodowego, kabinie przyczepy samochodowej lub jednostki pływającej;

4) znajdował się w zamkniętym boksie dachowym.

4. Wysokość odszkodowania ustala się w wysokości kosztów naprawy lub ceny zakupu nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju.

5. Jeżeli naprawa lub wymiana jest niemożliwa lub ubezpieczone mienie nie będzie wymieniane, COMPENSA pokrywa koszty, jakie należałoby ponieść w razie naprawy lub wymiany uszkodzonego mienia, jednak nie więcej niż do wartości rzeczywistej uszkodzonego/utraconego mienia bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.

6. COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody w bagażu podróжным do sumy ubezpieczenia określonej w umowie na to ryzyko.

7. Limit ubezpieczenia dla sprzętu elektronicznego oraz sprzętu sportowego wynosi łącznie 2 000 zł w okresie ubezpieczenia.

8. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe na terytorium Europy.

§ 4. SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w § 4 OWU, ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe w następstwie nie zastosowania przez Ubezpieczonego zabezpieczeń wskazanych w § 3

ust. 2 pkt 1 i 2, jeżeli doszło do tego w następstwie rażącego niedbalstwa lub umyślnego działania Ubezpieczonego.

2. COMPENSA w ramach niniejszej Klauzuli nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) będące następstwem normalnego zużycia rzeczy, samozapalenia, wycieku cieczy, a odnośnie rzeczy tłukących się albo w szklanym opakowaniu – potłuczenia;

2) będące następstwem utraty wartości rzeczy uszkodzonej;

3) powstałe przez powolne działanie temperatury, gazów, wody, pary, wilgoci, pyłu, sadzy, wstrząsów lub przez zagrzybienie;

4) których wartość nie przekracza 200 zł.

3. Ponadto umową w ramach niniejszej Klauzuli nie są objęte:

1) bagaż pozostawiony w namiocie;

2) biżuteria, srebro, złoto i platyna w złomie i w sztabkach;

3) kamienie szlachetne, półszlachetne, perły nie stanowiące wyrobu użytkowego;

4) akta, dokumenty, rękopisy, programy i dane komputerowe, karty płatnicze oraz kredytowe, bony towarowe, książeczki i bony oszczędnościowe, czek, weksle, klucze, bilety na przejazdy środkami komunikacji, bilety na wydarzenia artystyczne i kulturalne;

5) wartości pieniężne;

6) stacjonarny sprzęt komputerowy, oprogramowania, kasety, płyty, książki, lornetki, nośniki danych urządzenia łączności, urządzenia wielofunkcyjne (tj. urządzenia łączące kilka funkcji typu drukowanie, skanowanie i kopiowanie) drukarki, skanery, koparki, projektory (rzutniki) konwertery, dekodery, czytniki kart, konsole do gier, routery, z zastrzeżeniem sprzętu elektronicznego;

7) sprzęt medyczny, aparaty medyczne, sprzęt rehabilitacyjny, protezy, szkła kontaktowe i leki;

8) broń palna wszelkiego rodzaju, paliwa napędowe;

9) przedmioty, których ilość wskazuje, że przeznaczone są do celów handlowych;

10) przedmioty służące działalności handlowej, usługowej albo produkcyjnej;

11) odzież ze skór naturalnych albo futer;

12) dzieła sztuki, antyki, zbiory kolekcjonerskie, trofea myśliwskie, wszelkiego rodzaju instrumenty muzyczne;

13) mienie przesiedleńcze;

14) akcesoria i wyposażenie samochodowe (za wyjątkiem nosidełek i fotelików dziecięcych), przedmioty będące wyposażeniem przyczep, samochodów campingowych albo jednostek pływających.

KLAUZULA NR 12 – ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA W ŻYCIU PRYWATNYM

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU dodaje się następujące dodatkowe terminy:

1) CZYNNOŚCI ŻYCIA PRYWATNEGO – czynności związane z życiem prywatnym Ubezpieczonego i pozostające bez związku z pracą zawodową lub odbywanymi praktykami zawodowymi/stażem zawodowym (praktyczną nauką zawodu), pracą w charakterze wolontariusza;

2) MAŁA JEDNOSTKA PŁYWAJĄCA – używane przez Ubezpieczonego

w ramach amatorskiego uprawiania sportu jednostki napędzane siłą mięśni, łódzie motorowe, skutery wodne, żaglówki lub jachty o powierzchni pomiarowej żagla do 10 m² oraz o mocy silnika nie większej niż 92 KW;

3) OSOBY BLISKIE – osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym z Ubezpieczonym;

4) ZDARZENIE – śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, utrata, zniszczenie albo uszkodzenie mienia (rzeczy ruchomej albo nieruchomości);

5) ZWIERZĘTA DOMOWE – należące do Ubezpieczonego oswojone zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w mieszkaniu lub domu mieszkalnym w charakterze towarzysza.

§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest wynikająca z przepisów prawa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone osobom trzecim w ramach wykonywania czynności określonych w ust. 2.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody będące następstwem zdarzeń powstałych w okresie ubezpieczenia na terytorium Europy, wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.

3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również odpowiedzialność cywilną w związku z posiadaniem zwierząt domowych.

§ 4. WYSOKOŚĆ I WYPŁATA ŚWIADCZENIA

COMPENSA zobowiązana jest do wypłaty świadczenia na rzecz poszkodowanej osoby trzeciej z tytułu doznanej przez nią szkody rzeczowej lub osobowej, w granicach sumy gwarancyjnej określonej w umowie na to ryzyko.

§ 5. SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w § 4 OWU, COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone przez Ubezpieczonego osobom bliskim Ubezpieczonego;

2) będące wynikiem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania;

3) powstałe w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej lub jakiegokolwiek działalności zawodowej bez względu na podstawę prawną jej prowadzenia, a także wyrządzone przez rzeczy wytworzone lub dostarczone przez Ubezpieczonego w ramach działalności zawodowej, albo prace lub usługi przez niego wykonane;

4) polegające na wystąpieniu czystych strat finansowych (strat nie będących szkodami rzeczowymi ani osobowymi ani następstwem tych szkód);

5) związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż krzywda w następstwie śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia;

6) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie wartości pieniężnych, srebrnych i złotych monet, wyrobów z kamieni i metali szlachetnych lub zbiorów kolekcjonerskich;

7) wynikające z przeniesienia choroby przez Ubezpieczonego lub przez znajdujące się pod jego opieką zwierzęta;

8) powstałych w związku z uczestnictwem w polowaniu;

9) powstałe w następstwie uprawiania sportów ekstremalnych lub zawodowego uprawiania sportu;

10) powstałe w związku z posiadaniem i użyciem przez Ubezpieczonego broni palnej, gazowej lub pneumatycznej.

2. COMPENSA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:

1) odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego z tytułu posiadania lub

użytkowania jakichkolwiek nieruchomości;

2) odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego z tytułu szkód powstałych w mieniu osób trzecich, które znalazło się w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia, przechowania lub innej podobnej umowy (nie dotyczy szkód wyrządzonych w pokojach wynajmowanych w hotelu, pensjonacie lub gospodarstwie agroturystycznym);

3) odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego wynikającej z posiadania, kierowania, używania oraz uruchamiania jakichkolwiek pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i wodnych oraz samobieżnych maszyn roboczych i rolniczych, za wyjątkiem małych jednostek pływających;

4) odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego z tytułu szkód w mieniu osób trzecich, w którego posiadanie Ubezpieczony wszedł będąc w złej wierze;

5) odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego z tytułu szkód wyrządzonych przez psy należące do ras uznanych za agresywne i wymienione w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 28 kwietnia 2003r. w sprawie wykazu ras psów uznawanych za agresywne oraz warunków wydania zezwoleń na utrzymywanie psa takiej rasy;

6) grzywnien, kar administracyjnych, sądowych, mandatów oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym odszkodowań karnych nałożonych na Ubezpieczonego;

7) szkód objętych reżimem obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej;

8) szkód rzeczowych, których wartość nie przekracza 200 zł.

KLAUZULA NR 13 – ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA WYCHOWAWCÓW, OPIEKUNÓW I INSTRUKTORÓW

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU, zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wychowawców, opiekunów i instruktorów.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w §2 OWU dodaje się następujące dodatkowe terminy:

1) OSOBY BLISKIE – osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym z Ubezpieczonym;

2) ZDARZENIE – śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, utrata, zniszczenie albo uszkodzenie mienia (rzeczy ruchomej albo nieruchomości).

§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest wynikająca z przepisów prawa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego wobec osób trzecich za zdarzenia powstałe w związku ze sprawowaniem przez Ubezpieczonego funkcji wychowawczych, opiekuńczych, instruktorskich.

2. Warunkiem odpowiedzialności COMPENSY jest zajście zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

3. Jeżeli w odniesieniu do odpowiedzialności Ubezpieczonego ma zastosowanie ograniczenie odpowiedzialności wynikające z przepisów prawa pracy, zakres odpowiedzialności COMPENSY jest ograniczony do wysokości roszczeń zwrotnych (regresowych) przysługujących pracodawcy wobec Ubezpieczonego.

4. Zakres ubezpieczenia obejmuje zdarzenia powstałe na terytorium Europy.

§ 4. SUMA GWARANCYJNA I SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

Suma gwarancyjna określona jest dla każdego Ubezpieczonego i stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

§ 5. SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej wynikającej z wykonywania czynności instruktora sportów ekstremalnych.

2. Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w § 4 OWU, COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego;

2) wyrządzone personelowi, współpracownikom, osobom wykonującym czynności zawodowe lub badania naukowe w ramach tej samej jednostki organizacyjnej;

3) wyrządzone pracodawcy Ubezpieczonego;

4) polegające na utracie lub uszkodzeniu pojazdów mechanicznych, wartości pieniężnych, akt lub dokumentów;

5) w postaci grzywny lub kary pieniężnej;

6) polegające na wystąpieniu czystej straty finansowej (strata nie będąca szkodą rzeczową ani osobową ani następstwem tych szkód);

7) za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej wykraczającego poza zakres wynikający z przepisów prawa;

8) wynikające z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza wody lub gruntu jakiegokolwiek substancji;

9) wynikające z przeniesienia choroby przez Ubezpieczonego lub przez znajdujące się pod jego opieką zwierzęta;

10) w mieniu, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innego stosunku prawnego uprawniającego do korzystania z cudzej rzeczy;

11) wyrządzone przez osobę nie posiadającą uprawnień do wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności lub którą obowiązywał zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, z opieką lub pozbawioną prawa do wykonywania zawodu, chyba że szkoda nie była następstwem braku ww. uprawnień;

12) wyrządzone przez osobę, za pomocą której Ubezpieczony wykonuje swoją działalność lub której wykonanie tej działalności powierza, o ile osoba ta nie posiada uprawnień do wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności lub którą obowiązywał zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, opieką lub pozbawioną prawa do wykonywania zawodu, chyba że szkoda nie była następstwem braku ww. uprawnień;

13) będące następstwem naruszenia przepisów BHP, rażącego naruszenia regulaminów i innych aktów wewnętrznych obowiązujących podczas sprawowania funkcji, opiekuna, wychowawcy instruktora.

2. Ponadto COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za szkody rzeczowe, których wartość nie przekracza 200 zł.

KLAUZULA NR 14 – AUTOMATYCZNA KONTYNUACJA UMOWY

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU w przypadku umów zawartych na co najmniej 12 miesięcy, każdorazowo po upływie wskazanego w Umowie okresu ubezpieczenia następuje automatyczne zawarcie kolejnej Umowy na taki sam okres ubezpieczenia oraz na takich samych warunkach, jak

poprzednia Umowa („automatyczna kontynuacja Umowy”).

2. Jeżeli zakres ubezpieczenia w ramach bieżącej Umowy został zmieniony na wniosek Ubezpieczającego (doubezpieczenie / zmiana zakresu ubezpieczenia), kolejna zawierana jest na warunkach uwzględniających ww. zmiany warunków Umowy.

3. COMPENSA przed upływem okresu ubezpieczenia bieżącej Umowy wysyła do Ubezpieczającego informację o automatycznej kontynuacji Umowy.

4. Ubezpieczający ma prawo do rezygnacji z automatycznego zawarcia kolejnej Umowy na zasadach określonych w niniejszej klauzuli, pod warunkiem pisemnego złożenia oświadczenia o rezygnacji nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu ubezpieczenia danej Umowy.

5. COMPENSA ma prawo do rezygnacji z automatycznego zawarcia kolejnej Umowy na zasadach określonych w niniejszej klauzuli, pod warunkiem złożenia pisemnego oświadczenia o rezygnacji nie później niż na siedem dni przed upływem okresu ubezpieczenia danej Umowy.

6. W przypadku rezygnacji z automatycznego zawarcia kolejnej Umowy, bieżąca Umowa ulega rozwiązaniu z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia i nie dochodzi do automatycznego zawarcia Umowy na kolejny okres ubezpieczenia.

7. Do czasu rezygnacji z automatycznej kontynuacji Umowy przez Ubezpieczającego lub COMPENSE zgodnie z postanowieniami powyżej, znajduje ona zastosowanie również do kolejnych Umów zawartych na jej podstawie.

KLAUZULA NR 15 – WARUNKI SZCZEGÓLNE DLA STRAŻAKÓW

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszej Klauzuli, COMPENSA udziela ochrony ubezpieczeniowej członkom ochotniczych straży pożarnych (OSP) lub młodzieżowych drużyn pożarniczych (MDP) w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

2. Niniejsza Klauzula jest podstawą zawarcia umowy w zakresie ubezpieczenia odrębnym od ubezpieczenia w zakresie podstawowym określonym w OWU. Ubezpieczenie w zakresie określonym w niniejszej Klauzuli nie może być łączone z zakresem podstawowym wskazanym w § 3 ust. 2 OWU oraz nie może zostać rozszerzone o ryzyka określone w ust. 3, ani pozostałe klauzule określone w ust. 5 OWU.

3. Postanowienia niniejszej Klauzuli mają pierwszeństwo przed postanowieniami OWU. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli zastosowanie mają odpowiednie postanowienia OWU.

§ 2. DEFINICJE

Do terminów określonych w § 2 OWU, dodaje się następujące terminy:

1) **ĆWICZENIA** – działania, w trakcie których prowadzone jest szkolenie z zakresu czynności statutowych OSP lub MDP, w tym droga od strażnicy lub miejsca zamieszkania strażaka do miejsca przeprowadzenia ćwiczeń/zawodów i powrót;

2) **DŁUGOTRWĄŁY USZCZERBEK NA ZDROWIU** – naruszenie sprawności organizmu, spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie zgodnie z aktualną wiedzą medyczną;

3) **DZIAŁANIA RATOWNICZE** – każda czynność podjęta w celu ochrony zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidacja przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;

4) **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE** – przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszane do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Umowę można zawrzeć w jednym, wybranym przez Ubezpieczającego wariantcie lub w obu jednocześnie:

1) DRUŻYNA;

2) STRAŻAK.

2. W ubezpieczeniu zawartym w wariantcie DRUŻYNA, przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków oraz trwałe następstwa zawału serca i udaru mózgu.

3. W ubezpieczeniu zawartym w wariantcie STRAŻAK przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków, z wyłączeniem następstw zawału serca i udaru mózgu.

4. Umowa ubezpieczenia w zakresie DRUŻYNA i STRAŻAK obejmuje wyłącznie następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w następstwie czynnego udziału Ubezpieczonego w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach.

§ 4. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZILNOŚCI

Do ubezpieczenia w zakresie niniejszej Klauzuli zastosowanie mają wyłączenia wskazane w § 4 OWU.

WARIANT DRUŻYNA

§ 5. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego jako wielokrotność 1.000 zł, nie więcej jednak niż 100.000 zł dla każdego Ubezpieczonego.

2. Dla ryzyk określonych w § 6 ust. 1 i 2 określana jest łączna suma ubezpieczenia.

3. W ramach sumy ubezpieczenia określonej dla danego Ubezpieczonego w umowie określone są limity dla poszczególnych świadczeń podstawowych wskazanych w § 6 ust. 1 pkt 3 oraz ust 2 pkt 1–4.

4. Limity, o których mowa w ust. 2, stanowią wartość procentową sumy ubezpieczenia.

§ 6. ZAKRES UBEZPIECZENIA – ŚWIADCZENIA PODSTAWOWE

1. Zakres podstawowy ubezpieczenia obejmuje:

1) świadczenie z tytułu śmierci lub 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku objętego umową – COMPENSA wypłaca świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia;

2) świadczenie z tytułu częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku objętego umową, z wyłączeniem uszczerbków na zdrowiu powstałych wskutek oparzenia lub odmrożenia – w wysokości takiego procentu sumy ubezpieczenia, w jakim Ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu;

3) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego wskutek oparzenia lub odmrożenia – w wysokości stanowiącej iloczyn limitu odpowiedzialności dla tego świadczenia wynoszącego 20% sumy ubezpieczenia oraz wskaźnika procentowego określonego w poniższej Tabeli nr 1 poniżej (stosownie do rodzaju i stopnia doznanego przez Ubezpieczonego obrażenia).

2. Ponadto, w granicach wybranej sumy ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia obejmuje:

1) zwrot kosztów leczenia związanego z nieszczęśliwym wypadkiem objętym umową – do wysokości limitu odpowiedzialności równego 20% sumy ubezpieczenia;

2) zwrot kosztów wypożyczenia lub zakupu środków specjalnych w związku z nieszczęśliwym wypadkiem objętym umową – do wysokości limitu odpowiedzialności równego 20% sumy ubezpieczenia;

3) zwrot kosztów przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej związanego z nieszczęśliwym wypadkiem objętym umową – do wysokości limitu odpowiedzialności równego 20% sumy ubezpieczenia;

4) jednorazowe świadczenie szpitalne, jeżeli pobyt w szpitalu był następstwem nieszczęśliwego wypadku objętego umową – do wysokości limitu odpowiedzialności równego 5% sumy ubezpieczenia należne w przypadku, gdy Ubezpieczony przebywał w szpitalu co najmniej 4 dni.

3. W przypadku świadczeń określonych w ust. 1 pkt 1 – 3 zastosowanie mają postanowienia § 11 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a – e OWU, które stosuje się odpowiednio.

Tabela nr I

Lp.	Rodzaj i rozległość oparzenia/odmrożenia	Wskaźnik (%)
1.	Oparzenie II st. do 1% powierzchni ciała	5
2.	Oparzenie II st. pow. 1% do 15% powierzchni ciała	20
3.	Oparzenie II st. pow. 15% do 30% powierzchni ciała	35
4.	Oparzenie II st. pow. 30% powierzchni ciała	100
5.	Oparzenie III st. do 5% powierzchni ciała	20
6.	Oparzenie III st. pow. 5% do 10% powierzchni ciała	50
7.	Oparzenie II st. pow. 10% powierzchni ciała	100
8.	Oparzenie dróg oddechowych leczone w szpitalu	100
9.	Odmrożenia II albo wyższego stopnia – jednego palca ręki lub palca stopy	5
10.	Odmrożenia II albo wyższego stopnia – więcej niż jednego palca ręki lub palca stopy, odmrożenie nosa lub ucha	20

§ 7. ZAKRES UBEZPIECZENIA – ŚWIADCZENIA DODATKOWE

1. Po opłaceniu dodatkowej składki, w granicach sumy ubezpieczenia określonej w umowie, zakres ubezpieczenia może obejmować następujące świadczenia dodatkowe:

1) zasiłek dzienny z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy – w zakresie określonym w Klauzuli nr 8, z wyłączeniem § 3 ust. 2 tej Klauzuli; przy zawieraniu umowy Ubezpieczający określa się limit odpowiedzialności dla tego świadczenia będący wielokrotnością 10 zł, nie więcej jednak niż 50 zł; wskazany przez Ubezpieczającego limit odpowiedzialności wyznacza kwotę dziennego zasiłku należnego za każdy dzień niezdolności do pracy. Dzienny zasiłek z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy płatny jest od 1 dnia niezdolności do pracy;

2) dzienne świadczenie szpitalne – w zakresie określonym w Klauzuli nr 3, z wyłączeniem § 3 ust. 2 tej Klauzuli; przy zawieraniu umowy Ubezpieczający określa limit odpowiedzialności dla tego świadczenia będący wielokrotnością 10 zł, nie więcej jednak niż 100 zł; wskazany przez Ubezpieczającego limit odpowiedzialności wyznacza kwotę dziennego świadczenia szpitalnego.

§ 8. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

Składka za ubezpieczenie w Wariancie DRUŻYNA liczona jest za roczny okres ubezpieczenia określony dla danej drużyny OSP lub MDP, bez względu na liczbę jej członków.

WARIANT STRAŻAK

§ 9. SUMA UBEZPIECZENIA

Suma ubezpieczenia dla każdego Ubezpieczonego jest równa aktualnemu w dniu wystąpienia nieszczęśliwego wypadku przeciętnemu wynagrodzeniu.

§ 10. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Zakres ubezpieczenia obejmuje następujące rodzaje świadczeń przysługujących w następstwie nieszczęśliwego wypadku objętego umową:

1) jednorazowe świadczenie z tytułu trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego;

2) jednorazowe świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego;

3) rekompensata za niezdolność do pracy Ubezpieczonego.

2. Jednorazowe świadczenie w razie doznania trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu:

1) wysokość jednorazowego świadczenia ustalana jest zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2009 r., nr 167, poz. 1322 z późn. zm.), dotyczącymi wypłaty jednorazowego odszkodowania w razie doznania trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2) wysokość trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu określany jest na podstawie dokumentacji medycznej sporządzonej przez lekarza, który udzielał Ubezpieczonemu pierwszej pomocy po nieszczęśliwym wypadku oraz dokumentacji medycznej związanej z leczeniem.

3. Jednorazowe świadczenie z tytułu śmierci – wysokość jednorazowego świadczenia oraz osoby uprawnione do jego otrzymania ustala się zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2009 r., nr 167, poz. 1322 z późn. zm.), dotyczącymi wypłaty jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci.

4. Kwoty jednorazowych świadczeń zaokrąglą się do pełnych złotych.

5. Rekompensata za niezdolność do pracy – rekompensata ustalana jest zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 1991 Nr 81 poz. 351 z późn. zm).

§ 11. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

Składka za ubezpieczenie w Wariancie STRAŻAK liczona jest za roczny okres ubezpieczenia za każdego Ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 16 – ONKOPENSA

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych warunków ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków („OWU”), zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie Onkopensa.

2. Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z umowy może zostać rozszerzona o ubezpieczenie wynikające z niniejszej klauzuli wyłącznie w przypadku obejmowania ochroną ubezpieczeniową osoby fizycznej w wieku od 18 do 60 lat, a w przypadku nieprzerwanej kontynuacji ubezpieczenia wynikającego z niniejszej klauzuli – osoby, która w dniu przedłużania ochrony na kolejny okres nie ukończyła 65 lat. Ochrona ubezpieczeniową wynikającą z niniejszej klauzuli może być objęta tylko jedna osoba.

3. W przypadku umów, w których ubezpieczenie zostało rozszerzone

o klauzulę nr 14 (Automatyczna kontynuacja ubezpieczenia), nie dochodzi do zawarcia umowy na kolejny okres w zakresie wynikającym z niniejszej klauzuli w stosunku do osób:

- 1) które w chwili zawierania umowy kontynuowanej ukończyły 65 lat;
- 2) których ochrona ubezpieczeniowa wygasła na podstawie § 6 ust. 4 niniejszej klauzuli.

§ 2. DEFINICJE

Definicje użyte w niniejszej klauzuli oznaczają:

- 1) **ICD 10** – Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych publikowana przez Światową Organizację Zdrowia;
- 2) **RAK NIEINWAZYJNY (carcinoma in situ)** – ogniskowy, niekontrolowany, miejscowy rozrost komórek nowotworowych ograniczony wyłącznie do tkanki pierwotnego pochodzenia i niepowodujący naciekania sąsiednich tkanek ani przerzutów odległych;
- 3) **NOWOTWÓR ZŁOŚLIWY W STADIUM INWAZYJNYM** – nowotwór (guz) złośliwy, charakteryzujący się niekontrolowanym wzrostem i rozprzestrzenianiem się komórek nowotworowych, powodujący naciekanie i niszczenie prawidłowych tkanek. W rozumieniu niniejszej klauzuli za nowotwór złośliwy w stadium inwazyjnym uważa się także białaczkę, chłoniaka złośliwego (w tym chłoniaka skóry), chorobę Hodgkina, złośliwe nowotwory szpiku kostnego i mięsaka;
- 4) **ROZPOZNANIE** – rozpoznanie nowotworu objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej. Za datę rozpoznania nowotworu przyjmuje się datę wyniku badania histopatologicznego potwierdzającego rozpoznanie.

§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zdrowie Ubezpieczonego.
2. Ubezpieczenie obejmuje świadczenie z tytułu rozpoznania u Ubezpieczonego po raz pierwszy w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej klauzuli (z uwzględnieniem upływu okresu karencji – o ile zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 2-3 miała zastosowanie) nowotworu złośliwego w stadium inwazyjnym.
3. W przypadku wystąpienia zdarzenia o którym mowa w ust 2, COMPENSA wypłaca Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia.

§ 4. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia określona jest w umowie ubezpieczenia.

§ 5. WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Świadczenie wypłacane jest na podstawie wniosku o wypłatę świadczenia oraz dokumentacji medycznej stwierdzającej rozpoznanie u Ubezpieczonego nowotworu złośliwego w stadium inwazyjnym, które zostało potwierdzone badaniem histopatologicznym. W przypadku, gdy wymagana dokumentacja medyczna sporządzona została w języku innym niż polski, Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć ją przetłumaczoną na język polski przez tłumacza przysięgłego.
2. Świadczenie wypłacane jest Ubezpieczonemu, a w przypadku jego śmierci wskazanemu przez niego Uprawnionemu.

3. W ramach niniejszej klauzuli Ubezpieczonemu przysługuje wyłącznie jedno świadczenie z tytułu zachorowania na Nowotwór złośliwy w stadium inwazyjnym.

§ 6. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Odpowiedzialność w zakresie wynikającym z niniejszej klauzuli powstaje nie wcześniej niż po upływie 180 dni (karencja) od dnia wskazanego w umowie jako początek okresu ubezpieczenia z tytułu pozostałych ryzyk objętych umową.
2. Karencja nie obowiązuje w związku z rozpoznaniem nowotworów: kanału odbytu (ICD10 C21), serca (ICD10 C38) i oka (ICD10 C69).
3. Karencja nie ma zastosowania do Ubezpieczonego, który nieprzerwanie kontynuuje w COMPENSIE ubezpieczenie w ramach klauzuli 16 Onkopensa.
4. Z zastrzeżeniem § 8 ust. 2 OWU, w zakresie wynikającym z niniejszej klauzuli odpowiedzialność kończy się z dniem śmierci Ubezpieczonego lub z chwilą wypłaty świadczenia z tytułu ubezpieczenia powodującego wyczerpanie sumy ubezpieczenia.

§ 7. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Z ochrony ubezpieczeniowej wykluczone są:
  - 1) nowotwory powstałe w wyniku: skażenia jądrowego, chemicznego, biologicznego bądź napromieniowania;
  - 2) rak nieinwazyjny (carcinoma in situ), dysplazja oraz wszelkie zmiany przedrakowe,
  - 3) rak gruczołu krokowego w stopniu zaawansowania mniejszym niż T2N0M0;
  - 4) nowotwory skóry, z wyjątkiem czerniaka złośliwego w stopniu zaawansowania wyższym niż T1aN0M0;
  - 5) rak brodawkowaty lub pęcherzykowaty tarczycy w stadium zaawansowania klinicznego nie wyższym niż T2N0M0;
  - 6) wszelkie nowotwory współistniejące z infekcją HIV;
  - 7) jakikolwiek nowotwór złośliwy rozpoznany wyłącznie na podstawie wykrycia obecności komórek nowotworowych lub ich fragmentów we krwi, ślinie, kale lub moczu.

§ 8. OBOWIĄZKI UBEZPIECZONEGO ZWIĄZANE ZE ZDARZENIEM

W przypadku rozpoznania u Ubezpieczonego Nowotworu złośliwego w stadium inwazyjnym objętego ochroną ubezpieczeniową zgodnie z postanowieniami niniejszej klauzuli Ubezpieczony, zobowiązany jest udostępnić COMPENSIE posiadaną dokumentację lekarską oraz współpracować z COMPENSĄ w toku postępowania likwidacyjnego, w tym udzielić pisemnej zgody na udzielenie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, informacji o stanie zdrowia Ubezpieczonego w zakresie określonym w przepisach ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, niezbędnym do ustalenia prawa Ubezpieczonego do świadczenia z umowy i wysokością tego świadczenia, z wyłączeniem wyników badań genetycznych.

INFORMACJE DO KLAUZULI – UBEZPIECZENIE SZKOLNE

Rodzaj informacji	Numer zapisu z wzorca umownego
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	§ 2; § 3; § 6
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 1 ust. 2, ust. 5; § 3; § 4; § 5; § 6

KLAUZULA – UBEZPIECZENIE SZKOLNE

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie Klauzuli, COMPENSA udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na rzecz Ubezpieczonego – dzieci, młodzieży, osób uczących się.
2. Ochroną ubezpieczeniową w ramach Klauzuli nie może zostać objęta osoba, która ukończyła 20 rok życia.
3. W sprawach nieuregulowanych w Klauzuli zastosowanie mają postanowienia Ogólnych warunków ubezpieczenia Następstw nieszczęśliwych wypadków II (IIII) zatwierdzonych przez Zarząd Compensa TU S.A Vienna Insurance Group Uchwałą nr 9/03/2018 z dnia 06.03.2018, zwanych dalej „OWU”.
4. Postanowienia Klauzuli mają pierwszeństwo przed postanowieniami OWU.
5. Umowa ubezpieczenia zawarta w oparciu o niniejszą Klauzulę nie obejmuje ubezpieczenia w zakresie podstawowym wynikającym z § 3 ust. 2 OWU oraz nie może być rozszerzona ryzyka określone w § 3 ust. 3 OWU oraz o Klauzule wskazane w § 3 ust. 5 OWU.

§ 2. DEFINICJE

Użyte w Klauzuli określenia definicje oznaczają:

- 1) **APLIKACJA** – oprogramowanie komputerowe udostępnione opiekunowi prawnemu przez serwis informatyczny iMe, przeznaczone do instalacji na urządzeniu należącym do Ubezpieczonego lub opiekuna prawnego, które pozwala na bezpieczne, zdalne połączenie się przez Inżynierów iMe z urządzeniami i która jest instalowana na urządzeniach, w których możliwa jest realizacja zdalnego wsparcia informatycznego;
- 2) **BORELIOZA** – choroba wywołana przez bakterie z grupy Borelia Burgdorferi, przenoszone przez kleszcze;
- 3) **CHOROBA** – niebędąca następstwem wady wrodzonej reakcja organizmu na działanie czynnika chorobotwórczego, objawiająca się zaburzeniami w funkcjonowaniu narządów lub organów ciała, wywołująca niepożądane objawy u Ubezpieczonego, zdiagnozowana przez lekarza w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej. Chorobą nie są Poważne zachorowania według definicji zawartej § 2 ust 9;
- 4) **KOSZTY LECZENIA** – zalecone przez lekarza, udokumentowane i związane z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy niezbędne wydatki poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu:
  - a) udzielenia doraźnej pomocy lekarskiej lub ambulatoryjnej,
  - b) wizyt i honorariów lekarskich,
  - c) pobytu w szpitalu, badań, zabiegów ambulatoryjnych i operacji (z wyłączeniem operacji plastycznych),
  - d) nabycia niezbędnych lekarstw i środków opatrunkowych (w tym gips lekki) przepisanych przez lekarza,
  - e) odbudowy zębów stałych;
- 5) **KOSZTY REHABILITACJI** – zalecone przez lekarza, udokumentowane i związane z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy wydatki poniesione przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu:
  - a) konsultacji rehabilitantów,
  - b) zabiegów rehabilitacyjnych,w związku z rehabilitacją mającą na celu uzyskanie przez Ubezpieczonego optymalnego poziomu funkcjonowania utraconych w wyniku nieszczęśliwego wypadku czynności uszkodzonego narządu lub narządów;
- 6) **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK** – nagłe zdarzenie wywołane

przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego osoba, niezależnie od swej woli, doznała uszczerbku na zdrowiu lub zmarła; za nieszczęśliwy wypadek w rozumieniu OWU uznaje się również:

- a) zawał serca lub udar mózgu,
  - b) usiłowanie popełnienia lub popełnienie samobójstwa,
  - c) utonięcie,
  - d) atak epileptyczny,
  - e) omdlenie;
- 7) **OPIEKUN PRAWNY** – osoby którym przysługuje prawa rodzicielskie do dziecka oraz opiekunowie ustanowieni przez sąd;
  - 8) **POBYT W SZPITALU** – pobyt Ubezpieczonego w szpitalu w następstwie nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy służący przywróceniu lub poprawie zdrowia Ubezpieczonego;
  - 9) **POWAŻNE ZACHOROWANIE** – zdiagnozowane u Ubezpieczonego po raz pierwszy w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy (z uwzględnieniem upływu okresu karencji – o ile zgodnie z § 3 ust. 5 Klauzuli okres karencji ma zastosowanie) jedno z poniższych zachorowań:
    - a) **anemia aplastyczna** – niedokrwistość uwarunkowana znacznym upośledzeniem czynności krwiotwórczej szpiku, której rezultatem jest: anemia, neutropenia lub trombocytopenia wymagające leczenia jedną z następujących metod: transfuzja krwi, przeszczep szpiku kostnego, leczenie stymulujące odnowę szpiku kostnego;
    - b) **choroba tropikalna** – choroba Chakasa, cholera, dżuma, filarioza, arbowirusowe zapalenie mózgu, schistosomatoza, śpiączka afrykańska, żółta gorączka, gorączka Denga, gorączka Assam, gorączka Lassa, gorączka Ebola, gorączka Marburg;
    - c) **guz mózgu** – niezłośliwy guz mózgu, wymagający usunięcia lub w przypadku zaniechania operacji powodujący trwały ubytek neurologiczny (również guz śródczaszkowy);
    - d) **mocznica** – końcowa postać niewydolności nerek charakteryzująca się trwałym i nieodwracalnym upośledzeniem funkcji obydwu nerek, w wyniku którego konieczne jest stosowanie dializ przez okres co najmniej 3 miesięcy lub wystąpienie pełnych wskazań medycznych do przeszczepienia nerki;
    - e) **nowotwór złośliwy** – obecność jednego lub więcej guzów złośliwych, charakteryzujących się niekontrolowanym wzrostem i rozprzestrzenianiem się komórek nowotworowych oraz inwazją i niszczeniem zdrowej tkanki, co obejmuje także białaczkę, nowotwory układu limfatycznego i chorobę Hodgkina;
    - f) **paraliż** – całkowita i nieodwracalna utrata władzy w dwóch lub więcej kończynach poprzez porażenie spowodowane uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego wskutek choroby lub wypadku. W ocenie nie bierze się pod uwagę niedowładów. O trwałości porażenia można orzekać po upływie sześciu miesięcy od dnia jego zajścia;
    - g) **poliomyelitis** – jednoznacznie rozpoznane neuroinfekcji wirusem polio powodującej porażenia mięśni lub niewydolność oddechową, trwającą przez okres co najmniej trzech miesięcy;
    - h) **sepsa** – zespół ogólnoustrojowej reakcji zapalnej (SIRS) wywołany zakażeniem;
    - i) **stwardnienie rozsiane** – choroba ośrodkowego układu nerwowego z występującymi objawami ogniskowej demielinizacji z utrzymującymi się zaburzeniami motorycznymi lub zaburzeniami czucia;
    - j) **udar mózgu** – uszkodzenie tkanki mózgowej przez:

- i) niedokrwienie lub zawał mózgu,
- ii) krwotok wewnątrzczaszkowy lub podpajęczynówkowy,
- iii) zator materiałem pozaczaszkowym wywołujący trwałe następstwa i objawy neurologiczne trwające dłużej niż 24 godziny;

k) **wrodzona wada serca** – wrodzona nieprawidłowość anatomiczna budowy serca;

l) **zawał serca** – rozpoznana jako zawał mięśnia sercowego przez lekarza udzielającego pomocy Ubezpieczonemu, martwica części mięśnia sercowego w wyniku ostrego niedokrwienia, wskutek zamknięcia tętnicy wieńcowej doprowadzającej krew do obszaru serca.

Za **POWAŻNE ZACHOROWANIE** uznaje się także stan po transplantacji tj. po przeszczepie do organizmu Ubezpieczonego serca, płuc, wątroby lub jej części, jak również szpiku kostnego, o ile transplantacja miała miejsce w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową;

10) SZPITAL – placówka odpowiadająca pojęciu szpitala wg prawa państwa, w którym doszło do nieszczęśliwego wypadku, którego zadaniem jest całodobowa opieka nad chorymi, ich leczenie, przeprowadzanie badań diagnostycznych, udzielanie świadczeń zdrowotnych w warunkach stacjonarnych, w specjalnie do tego celu przystosowanych pomieszczeniach, posiadających odpowiednią infrastrukturę, i zatrudniająca całodobowo zawodowy, wykwalifikowany personel pielęgniarstwa i przynajmniej jednego lekarza, utrzymująca stałe miejsca szpitalne dla pacjentów i prowadząca dla nich dzienne rejestry medyczne;

11) ŚRODKI SPECJALNE – zalecone przez lekarza i określone rodzajowo w wykazie stanowiącym Załącznik nr I do OWU środki niezbędne do celu wspomagania procesu leczenia prowadzonego w związku z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy;

12) URZĄDZENIE – nieszkodzony i używany zgodnie z przeznaczeniem:

- a) sprzęt komputerowy tj. stacjonarna stacja komputerowa lub notebook;
- b) tablet podłączony pod sprzęt komputerowy;

13) USZKODZENIE SPRZĘTU MEDYCZNEGO – uszkodzenie środków specjalnych lub innego sprzętu medycznego (takiego jak okulary korekcyjne, aparat słuchowy, pompa insulinowa, aparat ortodontyczny wspomagające proces leczenia) w wyniku nieszczęśliwego wypadku.

§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

- 1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zdrowie i życie Ubezpieczonego.
- 2. Ochrona ubezpieczenia udzielana jest w zakresie wskazanym w polisie.

3. Zakres ubezpieczenia może obejmować:

- 1) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 2) dodatkowe świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek aktów sabotażu i terroru;
- 3) świadczenie na wypadek śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 4) dodatkowe świadczenie na wypadek śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku w środku lokomocji lub aktów sabotażu i terroru;
- 5) jednorazowe świadczenie z tytułu pogryzienia przez psa lub kota, ukąszenia przez żmiję lub użądlenia;
- 6) jednorazowe świadczenie z tytułu wystąpienia nieszczęśliwego wypadku w przypadku, gdy nie został orzeczony trwały uszczerbek na zdrowiu;
- 7) zwrot kosztów korepetycji niezbędnych w następstwie nieszczęśliwego wypadku;
- 8) zwrot kosztów pomocy psychologicznej po nieszczęśliwym wypadku;
- 9) zwrot kosztów pomocy psychologicznej udzielonej opiekunowi prawnemu w związku ze śmiercią Ubezpieczonego dziecka na skutek

nieszczęśliwego wypadku;

- 10) zwrot kosztów poszukiwania dziecka w przypadku zaginięcia;
- 11) pomoc udzielana opiekunom prawnym w przypadku uprowadzenia lub zaginięcia ubezpieczonego dziecka;
- 12) zwrot kosztów zleconej przez lekarza i przeprowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej operacji plastycznej niezbędnej w celu zmniejszenia oszpeceń i okaleczeń powierzchni ciała będących następstwem nieszczęśliwego wypadku;
- 13) zwrot kosztów leczenia poniesionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezbędnych w następstwie nieszczęśliwego wypadku;
- 14) jednorazowe świadczenie z tytułu leczenia szpitalnego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 15) jednorazowe świadczenie z tytułu poważnego zachorowania Ubezpieczonego;
- 16) zwrot kosztów rehabilitacji, poniesionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, koniecznej w następstwie nieszczęśliwego wypadku;
- 17) zwrot kosztów wypożyczenia lub nabycia środków specjalnych lub uszkodzenia sprzętu medycznego, poniesionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i koniecznych w następstwie nieszczęśliwego wypadku;
- 18) dzienne świadczenie szpitalne z powodu choroby;
- 19) jednorazowe świadczenie z tytułu śmierci prawnego opiekuna Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 20) **DZIECKO W SIECI.**

4. Zakres ubezpieczenia obejmuje skutki nieszczęśliwych wypadków, w tym zaistniałych podczas amatorskiego uprawiania sportu z zastrzeżeniem wyłączeń odpowiedzialności określonych w § 4 OWU i § 4 niniejszej Klauzuli.

5. W przypadku umowy obejmującej jednorazowe świadczenie z tytułu poważnego zachorowania Ubezpieczonego, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się nie wcześniej niż po upływie 60 dni (karencja) od dnia wskazanego w umowie jako początek okresu ubezpieczenia z tytułu pozostałych ryzyk objętych umową. Karencja nie ma zastosowania do Ubezpieczonych, którzy nieprzerwanie kontynuują w COMPENSIE ubezpieczenie w zakresie obejmującym poważne zachorowanie.

6. Umowa zawarta na podstawie Klauzuli obejmuje wyłącznie nieszczęśliwe wypadki, poważne zachorowania oraz choroby zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

7. Zakres terytorialny ubezpieczenia obejmuje cały świat, z zastrzeżeniem świadczenia określonego w ust. 3 pkt 7-17.

§ 4. SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Do zdarzenia w postaci poważnego zachorowania wynikającego z Klauzuli zastosowanie znajdują wyłączenia odpowiedzialności określone w § 4 OWU dla nieszczęśliwych wypadków.

2. Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w § 4 OWU, COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za nieszczęśliwe wypadki oraz poważne zachorowania, powstałe w następstwie:

- 1) jakiegokolwiek choroby, nawet zaistniałej nagle, z zastrzeżeniem chorób uznawanych za nieszczęśliwy wypadek zgodnie z definicją w Klauzuli (to jest zawał serca i udar mózgu oraz atak epilepsji), z zastrzeżeniem jednorazowego świadczenia z tytułu poważnego zachorowania Ubezpieczonego oraz dziennego świadczenia szpitalnego z powodu choroby;
- 2) uprawiania sportów ekstremalnych, sportów walki oraz sportów obronnych za wyjątkiem karate, judo, capoeira, jujitsu, takewondo, zapasy, kendo, kung-fu, tai chi, aikido, kursów samoobrony organizowanych na terenie placówki oświatowej, signum polonicum, rekonstrukcji walk, bitew historycznych;

3) postępowania się wszelkiego rodzaju bronią lub udziału w polowaniach przy czym wyłączenie to nie dotyczy nieszczęśliwych wypadków lub zdarzeń powstałych podczas zajęć organizowanych przez placówkę oświatową w ramach prowadzonego programu edukacyjnego.

3. Compensa nie ponosi odpowiedzialności za pobyt w szpitalu na oddziale rehabilitacyjnym związanym z leczeniem lub korektą wad postawy Ubezpieczonego.

4. Dodatkowo:

1) w ramach ubezpieczenia obejmującego zwrot kosztów leczenia, COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za wydatki poniesione na:

a) zabiegi stomatologiczne o charakterze profilaktycznym;
b) leczenie korony zęba, korzenia zęba, paradontozy, usunięcia kamienia nazębnego;

2) w ramach ubezpieczenia obejmującego jednorazowe świadczenie z tytułu leczenia szpitalnego wskutek nieszczęśliwego wypadku, za szpital nie uznaje się: domu opieki, hospicjum, prewentorium, ośrodka sanatoryjnego, uzdrowiskowego, ośrodka leczenia uzależnień, ośrodka rehabilitacyjnego lub wypoczynkowego;

3) w ramach ubezpieczenia obejmującego jednorazowe świadczenie z tytułu poważnego zachorowania Ubezpieczonego, COMPENSA nie obejmuje ochroną poważnych zachorowań będących następstwem:

a) nadużywania alkoholu, leków lub innych środków działających na centralny ośrodek nerwowy;
b) wad i chorób wrodzonych Ubezpieczonego;
c) zakażenia Ubezpieczonego HIV;
d) uprawiania przez Ubezpieczonego sportów ekstremalnych;
e) zawodowego uprawiania sportu;

4) w ramach ubezpieczenia DZIECKO W SIECI nie obejmuje kosztów będących następstwem:

a) zewnętrznego lub wewnętrznego uszkodzenia lub zniszczenia urządzenia;
b) uszkodzenia lub zniszczenia wywołanego przez złośliwe oprogramowanie oraz oprogramowanie nielegalne.

5. Niewykorzystane usługi pomocy informatycznej w ramach ubezpieczenia DZIECKO W SIECI w części lub całości, w okresie ubezpieczenia zgodnie z limitem określonym w polisie nie przechodzą na kolejny okres ubezpieczenia.

6. Ubezpieczenie nie obejmuje również następujących chorób:

1) choroby Alzheimera będącej następstwem guza mózgu zdiagnozowanego u Ubezpieczonego przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia, otępieniem pochodzenia naczyniowego, psychozą, pseudodemencją, stanami depresyjnymi lub innymi demencjami organicznymi;

2) choroby tropikalnej w przypadku braku odbycia szczepień wymaganych przy wyjazdach zagranicznych, o ile te szczepienia były obowiązkowe;

3) guza mózgu zakwalifikowanego jako krwiak, ziarniak, torbiel, malformacja naczyniowa, guz przysadki mózgowej i rdzenia;

4) nowotworu złośliwego rozumianego jako:

a) guzy opisywane jako nowotwory in situ (w tym dysplazja szyjki macicy CIN-1, CIN-2, CIN-3) lub histologicznie opisywane jako zmiany przedinwazyjne;

b) wszystkie nowotwory skóry, o ile nie stwierdzono istnienia przerzutów do innych organów oraz o ile nie stwierdzono, że guz jest czerniakiem złośliwym o grubości powyżej 1,5 mm, określonej w wyniku badania histologicznego lub klasyfikowane powyżej 3 poziomu inwazji w skali Clark'a;

c) mięsaki Kaposiego i inne guzy związane z zakażeniem wirusem HIV lub AIDS;

d) nowotwory prostaty histologicznie opisywane jako T1 w Klasyfikacji

TNM (łącznie z T1 (a) lub T1 (b) lub równoważne według innej klasyfikacji);

e) rak brodawkowy tarczycy spełniający kryteria „microcarcinoma” w ocenie histopatologa;

f) przewlekła białaczka limfatyczna;

5) paraliżu będącego skutkiem polineuropatii w zespole Guillan-Barre;

6) poliomyelitis u Ubezpieczonego nieuodpornionego (tj. niezaszczepionego) zgodnie z obowiązującym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej kalendarzem szczepień;

7) udaru mózgu obejmującego przemijające incydenty niedokrwienia mózgu (TIA) trwające krócej niż 24 godziny, uszkodzenia mózgu w wyniku urazu, zespołów neurologicznych wywołanych migreną, udarów ogniskowych bez neurologicznych objawów ubytków.

§ 5. SUMA UBEZPIECZENIA ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Jeżeli umowa obejmuje kilku Ubezpieczonych, to sumy ubezpieczenia określone są odrębnie dla każdego Ubezpieczonego.

2. W umowie określa się następujące sumy ubezpieczenia:

1) sumę ubezpieczenia dla świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu (podstawowa suma ubezpieczenia), z zastrzeżeniem, iż w przypadku trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek aktów sabotażu i terroru zastosowanie znajduje również dodatkowa suma ubezpieczenia w wysokości 50% podstawowej sumy ubezpieczenia;

2) sumę ubezpieczenia dla świadczenia z tytułu śmierci (podstawowa suma ubezpieczenia), z zastrzeżeniem, iż w przypadku śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku w środku lokomocji lub aktów sabotażu i terroru zastosowanie znajduje również dodatkowa suma ubezpieczenia wysokości 50% podstawowej sumy ubezpieczenia.

3. Sumy ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności wskazane w polisie ulegają zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań lub innych świadczeń, aż do ich wyczerpania.

4. Dodatkowo w ramach ubezpieczenia wynikającego z klauzuli określone zostały jednorazowe świadczenia z tytułu poważnego zachorowania Ubezpieczonego i świadczenia z tytułu śmierci prawnego opiekuna Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłacane w wysokości wskazanej w polisie.

§ 6. PRZESŁANKI WYPŁATY ŚWIADCZENIA I ZASADY USTALANIA WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego:

1. W przypadku, gdy suma ubezpieczenia określona w umowie wynosi:

1) 40 000 zł lub więcej – jeżeli stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalony na podstawie Tabeli uszczerbkowej wynosi do 10 % włącznie, COMPENSA wypłaca 400 zł za każdy procent orzeczonego uszczerbku na zdrowiu; jeżeli stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalony na podstawie Tabeli uszczerbkowej wynosi powyżej 10%, zastosowanie znajdują postanowienia pkt 2) poniżej;

2) mniej niż 40 000 zł – jeżeli Ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku, COMPENSA wypłaca taki procent sumy ubezpieczenia, który dla doznanego przez niego stopnia (procentu) trwałego uszczerbku na zdrowiu określony został w Tabeli uszczerbkowej.

2. Stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego.

3. Przy ustalaniu stopnia (procentu) trwałego uszczerbku na zdrowiu

nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego.

4. Jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku powstanie więcej niż jedno uszkodzenie ciała – na wysokość świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu składa się suma świadczeń należnych z tytułu każdego uszkodzenia ciała, nie więcej jednak niż do wysokości sumy ubezpieczenia ustalonej w polisie.

5. W przypadku, gdy Ubezpieczony wskutek nieszczęśliwego wypadku doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku aktów terroru, COMPENSA wypłaca dodatkowe świadczenie w wysokości 50% sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie na trwały uszczerbek na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku. Świadczenie wypłacane jest niezależnie od świadczenia wskazanego w ust. 1.

6. W razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu, układu, których funkcje przed nieszczęśliwym wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem (procentem) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalonego dla stanu danego organu, narządu, układu po nieszczęśliwym wypadku, a stopniem (procentem) trwałego uszczerbku na zdrowiu istniejącym przed zajęciem nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością COMPENSY.

7. Jeżeli Ubezpieczony zmarł przed wypłatą należnego świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu:

1) w przypadku, gdy śmierć Ubezpieczonego nie była następstwem nieszczęśliwego wypadku – niewypłacone Ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłaca się Uprawnionemu;

2) w przypadku, gdy śmierć Ubezpieczonego była następstwem nieszczęśliwego wypadku – Uprawnionemu wypłaca się niewypłacone Ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu oraz świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, z zastrzeżeniem, iż łącznie ww. świadczenia wypłacane są do wysokości ustalonej w umowie sumy ubezpieczenia.

8. Jeżeli stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpieczonego, przyjmuje się przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalonego na podstawie zebranej dokumentacji.

Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku:

9. Z zastrzeżeniem ust. 10 i 11, COMPENSA wypłaca Uprawnionemu świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku w wysokości 100% podstawowej sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie na to ryzyko.

10. W przypadku, gdy śmierć Ubezpieczonego nastąpi wskutek nieszczęśliwego wypadku w środku lokomocji lub aktów sabotażu i terroru, oprócz świadczenia określonego w ust. 9 COMPENSA wypłaca Uprawnionemu świadczenie dodatkowe w wysokości 50% podstawowej sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie na śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku. Świadczenie wypłacane jest niezależnie od świadczenia wskazanego w ust. 9.

11. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł w jego następstwie, Uprawnionemu przysługuje świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego do wysokości pozostałej po wypłacie ww. świadczenia na rzecz Ubezpieczonego sumy ubezpieczenia.

Jednorazowe świadczenie z tytułu pogryzienia przez psa lub kota, ukąszenia przez żmiją, użądlenia:

12. COMPENSA wypłaca Ubezpieczonemu jednorazowe świadczenie z tytułu pogryzienia przez psa lub kota, ukąszenia przez żmiją, użądlenia, o ile w następstwie tego nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony zmuszony był skorzystać z pomocy leczenia ambulatoryjnego.

13. COMPENSA wypłaca w ramach ubezpieczenia jednorazowe świadczenie z tytułu ugryzienia przez kleszcza w takiej samej wysokości jak dla jednorazowego świadczenia z tytułu pogryzienia przez psa lub kota, ukąszenia przez żmiją, użądlenia, o ile w następstwie tego nieszczęśliwego wypadku u Ubezpieczonego w okresie ubezpieczenia zdiagnozowano boreliozę.

14. Wypłata świadczenia następuje na podstawie dokumentacji medycznej sporządzonej w ramach korzystania przez Ubezpieczonego z pomocy leczenia ambulatoryjnego związanego z pogryzieniem przez psa lub kota ukąszeniem przez żmiją, użądleniem lub potwierdzającego zachorowanie na boreliozę.

15. Świadczenie, o którym mowa w ust. 12 i 13 przysługuje jeden raz w okresie ubezpieczenia.

Jednorazowe świadczenie z tytułu wystąpienia nieszczęśliwego wypadku w przypadku gdy nie został orzeczony trwały uszczerbek na zdrowiu:

16. W przypadku, gdy nieszczęśliwy wypadek nie spowodował trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego, COMPENSA wypłaca w ramach ubezpieczenia jednorazowe świadczenie z tytułu wystąpienia nieszczęśliwego wypadku.

17. Wypłata świadczenia następuje na podstawie dokumentacji medycznej stwierdzającej wystąpienie nieszczęśliwego wypadku i brak orzeczenia trwałego uszczerbku na zdrowiu.

18. Świadczenie z tytułu nieszczęśliwego wypadku niepowodującego trwałego uszczerbku na zdrowiu przysługuje wyłącznie jeden raz w okresie ubezpieczenia.

19. Świadczenie z tytułu nieszczęśliwego wypadku niepowodującego trwałego uszczerbku na zdrowiu nie przysługuje w przypadku, gdy nieszczęśliwy wypadek polega na pogryzieniu przez psa lub kota, ukąszenia przez żmiją, użądlenia.

Zwrot kosztów korepetycji niezbędnych w następstwie nieszczęśliwego wypadku:

20. COMPENSA zwraca, w ramach sumy ubezpieczenia określonej dla trwałego uszczerbku na zdrowiu, poniesione przez Ubezpieczonego koszty korepetycji, które odbyły się w trakcie trwania roku szkolnego, jeżeli w następstwie nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony nie mógł pobierać nauki w szkole przez okres co najmniej 7 dni szkolnych, niezależnie od liczby nieszczęśliwych wypadków, jednak nie więcej niż do limitu określonego w polisie.

21. Zwrot kosztów następuje na podstawie zaświadczenia lekarskiego poświadczającego niezdolność do pobierania nauki wskutek nieszczęśliwego wypadku, zaświadczenia z placówki oświatowej o nie pobieraniu nauki oraz dokumentów potwierdzających fakt poniesienia kosztów.

Zwrot kosztów pomocy psychologicznej po nieszczęśliwym wypadku:

22. COMPENSA zwraca, w ramach sumy ubezpieczenia określonej dla trwałego uszczerbku na zdrowiu, poniesione przez Ubezpieczonego koszty pomocy psychologicznej w okresie ubezpieczenia niezależnie od liczby nieszczęśliwych wypadków, jednak nie więcej niż do limitu określonego w polisie.

23. Zwrot kosztów następuje na podstawie dokumentów potwierdzających fakt poniesienia kosztów oraz dokumentacji medycznej potwierdzającej związek pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem i koniecznością skorzystania z pomocy psychologicznej.

Zwrot kosztów pomocy psychologicznej udzielanej opiekunowi prawnemu w przypadku śmierci ubezpieczonego dziecka na skutek nieszczęśliwego wypadku:

24. COMPENSA zwraca, w ramach sumy ubezpieczenia określonej dla trwałego uszczerbku na zdrowiu, poniesione przez opiekuna prawnego w okresie ubezpieczenia i do jednego roku po śmierci ubezpieczonego dziecka koszty pomocy psychologicznej udzielonej mu w związku z mającą miejsce w okresie ubezpieczenia śmiercią ubezpieczonego dziecka wskutek nieszczęśliwego wypadku, do limitu określonego w polisie.

25. Zwrot kosztów następuje na podstawie dokumentów potwierdzających fakt poniesienia kosztów, dokumentacji medycznej potwierdzającej związek pomiędzy śmiercią ubezpieczonego dziecka i koniecznością skorzystania z pomocy psychologicznej oraz aktu zgonu ubezpieczonego dziecka.

Zwrot kosztów poszukiwania dziecka w przypadku zaginięcia:

26. COMPENSA zwraca, w ramach sumy ubezpieczenia określonej dla trwałego uszczerbku na zdrowiu, poniesione przez opiekuna prawnego w przypadku zaginięcia Ubezpieczonego koszty wynajęcia detektywa, umieszczenia informacji w mediach, wydruku ulotek, jednak nie więcej niż do limitu określonego w polisie.

27. Zwrot kosztów następuje na podstawie dokumentów potwierdzających fakt poniesienia kosztów (faktur) oraz zgłoszenia na policję faktu zaginięcia dziecka.

Pomoc udzielana opiekunom prawnym w przypadku uprowadzenia lub zaginięcia ubezpieczonego dziecka:

28. COMPENSA w przypadku uprowadzenia lub zaginięcia ubezpieczonego dziecka udziela (organizuje oraz ponosi koszty udzielania) pomocy w następującym zakresie:

1) przy powiadomieniu oraz przy współpracy z jednostką poszukiwawczą Komendy Głównej Policji – w celu zainicjowania zarządzenia CHILD ALERT;

2) w zakresie kształtowania pożądanych relacji między opiekunami prawnymi a Policją oraz prawidłowego zarządzania sytuacją kryzysową;

3) udzielanie opiekunom prawnym informacji na temat pożądanego sposobu ich działania przy uwzględnieniu różnych wariantów zachowania sprawców uprowadzenia dziecka;

4) udzielanie opiekunom prawnym informacji o możliwym rozwoju sytuacji związanej z uprowadzeniem lub zaginięciem dziecka;

5) doradztwo prawne i taktyczne w sprawie zaginięcia lub uprowadzenia dziecka.

29. Pomoc jest udzielana po telefonicznym zgłoszeniu faktu uprowadzenia lub zaginięcia dziecka na numer tel. +48 22 244 22 20.

30. Pomoc jest udzielana przez 6 godzin licząc od chwili dokonania zgłoszenia telefonicznego, o którym mowa w punkcie 29.

31. Pomoc nie obejmuje zwrotu jakichkolwiek kosztów czy wypłacania kwot z jakiegokolwiek tytułu.

Zwrot kosztów operacji plastycznej:

32. COMPENSA zwraca koszty zaleconej przez lekarza i przeprowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej operacji plastycznej niezbędnej w celu zmniejszenia oszpeceń i okaleczeń powierzchni ciała

Ubezpieczonego będących następstwem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy.

33. Zwrot kosztów następuje na podstawie udokumentowanych poniesionych kosztów oraz dokumentacji medycznej nie więcej niż do limitu określonego w polisie.

Zwrot kosztów leczenia:

34. COMPENSA zwraca koszty leczenia, które poniósł Ubezpieczony w następstwie zajęcia w okresie ubezpieczenia nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy.

35. Zwrot kosztów leczenia następuje na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów (ze wskazaniem rodzaju usługi, której dany koszt dotyczy) oraz dokumentacji medycznej, jednak nie więcej niż do limitu określonego w polisie.

36. W przypadku zwrotu kosztów odbudowy zębów stałych limit wynosi 1 000 zł na wszystkie nieszczęśliwe wypadki w okresie ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż 300 zł za odbudowę jednego zęba stałego.

Jednorazowe świadczenie z tytułu leczenia szpitalnego wskutek nieszczęśliwego wypadku:

37. Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu leczenia szpitalnego następuje, jeżeli przyczyną leczenia szpitalnego Ubezpieczonego był zaistniały w okresie ubezpieczenia nieszczęśliwy wypadek powodujący trwały uszczerbek na zdrowiu Ubezpieczonego objęty umową, niezależnie od tego czy samo leczenie szpitalne nastąpiło w okresie ubezpieczenia, czy po jego zakończeniu.

38. COMPENSA wypłaca jednorazowe świadczenie z tytułu leczenia szpitalnego wskutek nieszczęśliwego wypadku w wysokości równej limitowi określonego w polisie pod warunkiem, że leczenie Ubezpieczonego w szpitalu trwało nieprzerwanie co najmniej 14 dni kalendarzowych.

39. Wypłata świadczenia następuje na podstawie karty informacyjnej leczenia szpitalnego.

Jednorazowe świadczenie z tytułu poważnego zachorowania Ubezpieczonego:

40. Jednorazowe świadczenie wypłacane jest na podstawie dokumentacji medycznej stwierdzającej wystąpienie u Ubezpieczonego w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową (z uwzględnieniem upływu okresu karencji – o ile zgodnie z postanowieniami Klauzuli miał zastosowanie) poważnego zachorowania, w szczególności dokumentacji medycznej potwierdzającej:

1) pancytopenię w badaniach laboratoryjnych oraz trepanobiopsji wykazującej aplazję szpiku – w przypadku anemii aplastycznej;

2) rozpoznanie choroby tropikalnej potwierdzone przez ośrodki medyczne specjalizujące się w diagnozowaniu w/w chorób – w przypadku chorób tropikalnych;

3) obecność guza potwierdzona wynikiem tomografii komputerowej (CT) lub rezonansu magnetycznego (MRI) – w przypadku guza mózgu;

4) obecność nowotworu złośliwego stwierdzone przez lekarza specjalistę w dziedzinie onkologii oraz gdy zajdzie konieczność zastosowania leczenia interwencyjnego, operacji lub objęcia Ubezpieczonego opieką paliatywną;

5) jednoznacznie stwierdzone i zdiagnozowane choroby przez lekarza specjalistę neurologa – w przypadku poliomielitisy;

6) wystąpienie więcej niż jednego epizodu zaburzeń neurologicznych z charakterystycznym obrazem w badaniu rezonansu magnetycznego (MRI) lub wynikiem badania płynu mózgowo-rdzeniowego w przypadku stwardnienia rozsianego;

7) jednoznacznie stwierdzone i zdiagnozowane choroby przez lekarza specjalistę, potwierdzone dokumentacją medyczną – w przypadku sepsy;
8) istnienie neurologicznych objawów ubytkowych przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Diagnoza musi być potwierdzona badaniem obrazowym mózgu (tomografia komputerowa – CT lub rezonans magnetyczny – MRI) – w przypadku udaru mózgu.

9) dokumentacją medyczną potwierdzającą przeprowadzenie transplantacji – w przypadku transplantacji.

41. Świadczenie z tytułu poważnego zachorowania przysługuje pod warunkiem, że nie doszło do śmierci Ubezpieczonego wskutek poważnego zachorowania przez okres co najmniej 30 dni od zdiagnozowania przez lekarza poważnego zachorowania.

42. Świadczenie wypłacane jest Ubezpieczonemu, a w przypadku jego śmierci wskazanemu przez niego Uprawnionemu.

43. Ubezpieczonemu przysługuje wyłącznie jedno świadczenie z tytułu poważnego zachorowania w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową (z uwzględnieniem upływu okresu karencji – o ile zgodnie z postanowieniami Klauzuli miał on zastosowanie).

Zwrot kosztów rehabilitacji:

44. COMPENSA zwraca koszty rehabilitacji, które poniósł Ubezpieczony w następstwie zajścia w okresie ubezpieczenia nieszczęśliwego wypadku, niezależnie od tego czy rehabilitacja nastąpiła w okresie ubezpieczenia, czy po jego zakończeniu.

45. COMPENSA zwraca koszty poniesione przez Ubezpieczonego na rehabilitację do limitu odpowiedzialności określonego w polisie.

46. Zwrot kosztów następuje na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie tych kosztów (ze wskazaniem rodzaju usługi, której dany koszt dotyczy) oraz dokumentacji medycznej potwierdzającej konieczność zabiegów rehabilitacyjnych oraz kopii skierowania od lekarza na zabiegi rehabilitacyjne.

Zwrot kosztów wypożyczenia lub nabycia środków specjalnych lub uszkodzenie sprzętu medycznego:

47. COMPENSA zwraca koszty wypożyczenia lub nabycia środków specjalnych lub uszkodzenia sprzętu medycznego, pod warunkiem zajścia nieszczęśliwego wypadku przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polski.

48. Zwrot kosztów wypożyczenia lub nabycia środków specjalnych lub uszkodzenia sprzętu medycznego zaleconego przez lekarza dokonywany jest na podstawie dokumentów potwierdzających fakt poniesienia kosztów oraz na podstawie dokumentacji medycznej potwierdzającej konieczność korzystania ze środków specjalnych lub sprzętu medycznego.

49. COMPENSA zwraca koszty poniesione przez Ubezpieczonego na wypożyczenie lub nabycie środków specjalnych lub w związku z uszkodzeniem sprzętu medycznego do limitu określonego w polisie w ramach sumy ubezpieczenia dla trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego.

Dzienne świadczenie szpitalne z powodu choroby:

50. Wypłata dziennego świadczenia szpitalnego z powodu choroby następuje, jeżeli pobyt w szpitalu związany jest z chorobą zdiagnozowaną przez lekarza w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej, i miał miejsce w okresie ubezpieczenia albo rozpoczął się w okresie ubezpieczenia.

51. COMPENSA wypłaca świadczenie do limitu określonego w polisie.

52. Dzienne świadczenie szpitalne wypłacane jest w ramach sumy ubezpieczenia określonej dla trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego pod warunkiem, że pobyt Ubezpieczonego w szpitalu

trwał nieprzerwalnie co najmniej 5 dni.

53. Wypłata świadczenia następuje na podstawie karty informacyjnej leczenia szpitalnego.

Jednorazowe świadczenie na wypadek śmierci prawnego opiekuna Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku:

54. Wypłata jednorazowego świadczenia następuje pod warunkiem, że przyczyną śmierci prawnego opiekuna Ubezpieczonego był zaistniały w okresie ubezpieczenia nieszczęśliwy wypadek objęty umową.

55. COMPENSA wypłaca jednorazowe świadczenie w wysokości określonej w polisie.

56. Świadczenie wypłacane jest na podstawie aktu zgonu oraz dokumentu potwierdzającego przyczynę zgonu prawnego opiekuna Ubezpieczonego wystawionego przez szpital, policję lub inną uprawnioną instytucję.

57. Ubezpieczonemu przysługuje wyłącznie jedno świadczenie z tytułu śmierci opiekuna prawnego.

DZIECKO W SIECI:

58. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty udzielenia Ubezpieczonemu pomocy informatycznej, opartej o sieć serwisu informatycznego iMe, polegającej na:

- 1) weryfikacji odwiedzanych przez dziecko stron internetowych;
- 2) ustawieniu kontroli rodzicielskiej na popularnych przeglądarkach internetowych;
- 3) blokadzie wybranych przez rodzica lub opiekuna stron internetowych (np. facebook) – dostęp tylko po elektronicznym wyrażeniu zgody przez rodzica;
- 4) stworzeniu osobnego konta z ograniczonymi uprawnieniami systemowym;
- 5) skanowaniu antywirusowym i maleware;
- 6) weryfikacji nielegalnego oprogramowania i usunięciu go na życzenie rodzica lub opiekuna;
- 7) zdalnej pomocy w odzyskaniu utraconego konta na portalu społecznościowym;
- 8) zdalnej pomocy w odzyskaniu skrzynki mailowej;
- 9) zdalnej pomocy w otwarciu podejrzanego załącznika;
- 10) udzieleniu informacji o możliwości zablokowania telefonu oraz karty SIM.

59. Pomoc informatyczna dostępna jest 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

60. Warunkiem zdalnego wykonania pomocy informatycznej jest zgoda Ubezpieczonego na:

- 1) zainstalowanie w urządzeniu aplikacji;
- 2) zdalne wykonanie pomocy informatycznej poprzez akceptację komunikatu wyświetlonego na monitorze urządzenia.

61. W przypadku braku zgody Ubezpieczonego lub braku technicznych możliwości zdalnego wykonania pomocy, usługa będzie polegała na telefonicznym wsparciu informatycznym.

62. W przypadku, gdy do instalacji lub reinstalacji oprogramowania konieczne jest podanie kodu/kłucza, Ubezpieczony zobowiązany jest samodzielnie podać kod/kłucz wymagany do instalacji lub reinstalacji oprogramowania.

63. W celu skorzystania z pomocy informatycznej w ramach niniejszego ubezpieczenia należy zadzwonić pod nr tel. +48 22 244 22 20 lub napisać na adres e-mail: me@imeworldwide.com podając nr polisy.

Zasady ogólne:

64. Wszelkie dokumenty dotyczące zaistniałego nieszczęśliwego wypadku przedłożone przez Ubezpieczonego podlegają weryfikacji przez COMPENSA.

65. COMPENSA zastrzega sobie prawo zasięgania opinii specjalistów.

Niniejsza Klauzula została zatwierdzona przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą nr 15/03/2020 z dnia 21 marca 2020 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 15 czerwca 2020 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Sz wajgier
Zastępca Prezesa Zarządu

**ANEKS NR I
DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW II
(IIII)
zatwierdzonych przez Zarząd Compensa TU S.A Vienna Insurance Group Uchwałą Nr 9/03/2018
z dnia 06.03.2018 roku**

Niniejszym aneksem wprowadza się następujące zmiany do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków II (IIII)

I. W § 2 pkt 2 i 22 zmienia się w sposób następujący oraz dodaje się w pkt 12 n):

„**2) AMATORSKIE UPRAWIANIE SPORTU** – udział w amatorskich biegach, turniejach, imprezach sportowych, survivalowych, wyjazdach integracyjno-szkoleniowych;”

„**12) n)** udział w maratonach, Runmageddon, bieg Katorżnika, bieg Morskiego Komandosa, bieg Rzeźnika, bieg 7 Szczytów, Ironman, udział w zawodach Spartan”;

„**22) ZAWODOWE UPRAWIANIE SPORTU** – uprawianie sportu, za który Ubezpieczony otrzymuje wynagrodzenie, stypendium, dietę, nagrody pieniężne.”

2. Niniejszy Aneks został zatwierdzony przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą nr 4/01 z dnia 10 stycznia 2019 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 23 stycznia 2019 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Sz wajgier
Zastępca Prezesa Zarządu

TABELA OCENY PROCENTOWEJ TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU

Tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Aneks nr I z dnia 21 września 2016 roku

Rodzaj uszkodzeń ciała	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu			
A. USZKODZENIA GŁOWY				
1. Uszkodzenie powłok czaszki (bez ubytków kostnych – wymagające szycia):				
a) uszkodzenia powłok czaszki blizny powyżej 5 cm długości	2			
b) znaczne uszkodzenie powłok czaszki, pod postacią rozległych ściągających blizn – w zależności od rozmiaru powyżej 10 cm długości	3			
c) oskalpowanie w zależności od powierzchni: – 5 – 10 cm średnicy	5			
– powyżej 10 cm średnicy	10			
2. Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki z przemieszczeniem (wgłębienia, szczeliny, fragmentacja)				
a) uszkodzenia powłok czaszki blizny od 3 cm długości	1			
3. Ubytek w kościach czaszki:				
a) o średnicy 2,5 – 5 cm	5			
b) o średnicy 5 cm – 10 cm	8			
c) o średnicy powyżej 10 cm	10			
Uwaga: Jeżeli przy uszkodzeniach i ubytkach kości czaszki (poz. 2 i 3) występują jednocześnie uszkodzenia powłok czaszki (poz.1), należy osobno oceniać stopień trwałego uszczerbku za uszkodzenia lub ubytki kości według poz. 2 lub 3 i osobno za uszkodzenia powłok czaszki według poz.1.				
4. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 1, 2, 3 w postaci: nawracającego wycieku płynu mózgowo-rdzeniowego, przewlekłego zapalenia kości, ropowicy, zakrzepicy powłok, przepukliny mózgowej – ocenia się dodatkowo – w zależności od rodzaju i stopnia powikłań, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:			+5	
5. Porażenia i niedowłady połowicze:				
a) porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0 – 1° wg skali Lovette'a	100			
b) głęboki niedowład połowiczny lub parapareza 2° wg skali Lovette'a	70			
c) średniego stopnia niedowład połowiczny lub parapareza kończyn dolnych 3° wg skali Lovette'a	50			
d) niewielki lub dyskretny niedowład połowiczny lub niedowład kończyn dolnych 4° wg Skali Lovette'a, dyskretny deficyt siły przy obecności zaburzeń napięcia mięśniowego, niedostateczności precyzji ruchów itp.	20			
e) monoparezy pochodzenia ośrodkowego:				
kończyna górna – wg skali Lovett'a	Prawa	Lewa		
0°	40	30		
1 – 2°	30	25		
3°	20	15		
4°	10	10		
kończyna dolna – wg skali Lovett'a				
0°	40			
1 – 2°	30			
3°	20			
4°	10			
6. Zespoły pozapiramidowe:				
a) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający stałej opieki innej osoby	80			
b) zespół pozapiramidowy utrudniający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.	50			
c) zaznaczony zespół pozapiramidowy	15			
7. Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:				
a) zaburzenia równowagi umożliwiające chodzenie i samodzielne funkcjonowanie	80			
b) utrudniające chodzenie i sprawność ruchową w stopniu znacznym	50			
c) utrudniające chodzenie i ograniczające sprawność ruchową	30			
d) dyskretnie wpływające na sposób chodu i niewielkie upośledzenie zborności i precyzji ruchów	10			
8. Padaczka:				
Padaczka jako izolowane następstwo uszkodzenia mózgu				
a) padaczka z bardzo częstymi napadami – 3 napady w tygodniu i więcej	40			
b) padaczka z napadami – powyżej 2 na miesiąc	25			

c) padaczka z napadami – 2 i mniej na miesiąc	15
d) padaczka z napadami o różnej morfologii – bez utrat przytomności	8

Uwaga: Podstawą rozpoznania padaczki są: powtarzające się napady padaczkowe, typowe zmiany EEG, dokumentacja szpitalna potwierdzające rozpoznanie, ustalone rozpoznanie przez lekarza specjalistę (podejrzenie padaczki nie jest wystarczające do uznania uszczerbku z tego tytułu). W przypadku współistnienia padaczki z innymi objawami organicznego uszkodzenia mózgu należy oceniać wg punktu 9.

9. Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie):

a) otępienie lub ciężkie zaburzenia psychiczne i zachowania z dużym deficytem neurologicznym – uniemożliwiające samodzielną egzystencję	80
b) encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi i deficytem neurologicznym	50
c) encefalopatie z umiarkowanymi zaburzeniami funkcjonowania w życiu codziennym ze zmianami charakterologicznymi i deficytem neurologicznym	20

Uwaga: Za encefalopatią poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym i psychicznym oraz zmiany w obrazie EEG, TK lub MRI. Istnienie encefalopatii musi znajdować potwierdzenie w dokumentacji medycznej (neurologa, psychologa lub psychiatry).

10. Utrwalona nerwica i zespoły związane z urazem czaszkowo – mózgowym, uszkodzeniem ciała, potwierdzone dokumentacją z leczenia neurologicznego, PZP lub psychologa:

a) dolegliwości subiektywne bez zmian w badaniach obrazowych – przebyte wstrząśnienie mózgu (z hospitalizacją)	1
b) utrwalone skargi subiektywne związane z urazem czaszkowo-mózgowym /ze zmianami w badaniach obrazowych / TK, MRI / w zależności od stopnia zaburzeń (bole głowy, zawroty głowy, zaburzenia pamięci i koncentracji, zaburzenia snu, drażliwość, nadpobudliwość- objawy utrzymujące się powyżej 6 miesięcy od urazu mimo leczenia neurologicznego i/lub psychiatrycznego)	5

11. Zaburzenia mowy:

a) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno-motoryczna) z agrafią i aleksją	60
b) afazja całkowita motoryczna	40
c) afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się	20
d) afazja nieznacznego stopnia	10

12. Zespoły podwzgórzowe i inne utrwalone zaburzenia wewnętrzwydzielnicze z potwierdzonym pochodzeniem ośrodkowym (moczówka prosta, cukrzyca, nadczynność tarczycy itp.):

a) znacznie upośledzające czynność ustroju	30
b) nieznacznie upośledzające czynność ustroju	10

13. Uszkodzenia częściowe lub całkowite nerwów ruchowych gałki ocznej:

a) nerwu okoruchowego	
– częściowe	4
– całkowite	8
b) nerwu błotkowego	2
c) nerwu odwodzącego	
– częściowe	2
– całkowite	4

14. Uszkodzenie nerwu trójdzielnego:

a) częściowe	4
b) całkowite	10

15. Uszkodzenie nerwu twarzowego:

a) częściowe	4
b) całkowite	10

Uwaga: Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej należy ocenić według poz. 48 poniżej.

16. Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów językowo-gardłowych i błędnego – w zależności od stopnia zaburzeń mowy, połykania, oddechu, krążenia i przewodzenia pokarmowego:

a) jednostronne	5
b) obustronne	15

17. Uszkodzenie nerwu dodatkowego:

a) częściowe	5
b) całkowite	10

18. Uszkodzenie nerwu podjęzykowego:

a) częściowe	5
b) całkowite	15

B. USZKODZENIA TWARZY

19. Uszkodzenia powłok twarzy – rany wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia):

a) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 1 cm długości lub powyżej 1 cm ² powierzchni)	1
b) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni)	3

c) oszpecenia z zaburzeniami funkcji – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni	5										
d) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji przyjmowania pokarmów, zaburzeń oddychania, mowy, zaburzenia funkcji powiek itp.)	10										
e) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	2										
20. Uszkodzenia nosa:											
a) złamanie kości nosa bez zaburzeń oddychania – niewielka deformacja miejscowa	2										
b) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją z zaburzeniami oddychania	5										
c) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją z zaburzeniami oddychania i powonienia	10										
d) utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa)	20										
e) całkowita utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszki	5										
21. Całkowita utrata zęba stałego:											
– za każdy ząb / siekacze	2										
– pozostałe zęby	1										
21A. Częściowa utrata/złamanie zęba stałego:											
– za każdy ząb	0,5										
22. Złamania kości oczodołu szczęki i/lub żuchwy, złamania kości jarzmowej wygojone z przemieszczeniem odłamów:											
a) bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego:											
– leczone zachowawczo	2										
– leczone operacyjnie	5										
b) z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego:											
– leczone zachowawczo	5										
– leczone operacyjnie	8										
23. Utrata części szczęki lub żuchwy (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów) – staw rzekomy – zależnie od rozległości ubytków, stanu odżywiania i powikłań:											
a) częściowa /powyżej 30%/	10										
b) całkowita	30										
24. Ubytek podniebienia:											
a) z zaburzeniami mowy i połykania	10										
b) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania / objawy niedożywienia/	20										
25. Ubyteki języka:											
a) bez zaburzeń mowy i połykania	2										
b) z zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń	6										
c) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania / objawy niedożywienia	20										
d) całkowita utrata języka	40										
C. USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU											
26.											
a) przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obojga oczu trwałe uszczerbek na zdrowiu określa się według następującej tabeli.:											
Ostrość wzroku: oko prawe / oko lewe	1,0 (10/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0
1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35
0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40
0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45
0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50
0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55
0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75
0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80
0	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100
Uwaga: Ostrość wzroku zawsze określa się po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.											
b) dwojenie obrazu bez zaburzeń ostrości wzroku	1-8										

c) utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej	38																																
27. Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych:																																	
a) jednego oka	15																																
b) obojga oczu	30																																
28. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych:																																	
a) rozdarcie naczyńówki jednego oka	wg tabeli z poz. 26a																																
b) zapalenie naczyńówki i siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenia widzenia środkowego lub obwodowego																																	
c) przedziurawienie plamki żółtej jednego oka																																	
d) zanik nerwu wzrokowego																																	
29. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów drążących:																																	
a) blizny rogówki lub twardówki	wg tabeli z poz. 26a																																
b) zaćma urazowa (uszkodzenie soczewki)																																	
c) ciało obce wewnątrzgałkowe, powodujące obniżenie ostrości wzroku																																	
30. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów chemicznych i termicznych (oparzenia itp.)	wg tabeli z poz. 26a																																
31. Koncentryczne zwięźenie pola widzenia ocenia się według poniżej podanej tabeli:																																	
<table border="1"><thead><tr><th>Zwięźenie do</th><th>Przy nienaruszonym drugim oku</th><th>W obu oczach</th><th>Przy ślepcie drugiego oka</th></tr></thead><tbody><tr><td>60°</td><td>0</td><td>0</td><td>35</td></tr><tr><td>50°</td><td>5</td><td>15</td><td>45</td></tr><tr><td>40°</td><td>10</td><td>25</td><td>55</td></tr><tr><td>30°</td><td>15</td><td>50</td><td>70</td></tr><tr><td>20°</td><td>20</td><td>80</td><td>85</td></tr><tr><td>10°</td><td>25</td><td>90</td><td>95</td></tr><tr><td>poniżej 10°</td><td>35</td><td>95</td><td>100</td></tr></tbody></table>	Zwięźenie do	Przy nienaruszonym drugim oku	W obu oczach	Przy ślepcie drugiego oka	60°	0	0	35	50°	5	15	45	40°	10	25	55	30°	15	50	70	20°	20	80	85	10°	25	90	95	poniżej 10°	35	95	100	
Zwięźenie do	Przy nienaruszonym drugim oku	W obu oczach	Przy ślepcie drugiego oka																														
60°	0	0	35																														
50°	5	15	45																														
40°	10	25	55																														
30°	15	50	70																														
20°	20	80	85																														
10°	25	90	95																														
poniżej 10°	35	95	100																														
32. Połowicze niedowidzenia:																																	
a) dwuskroniowe	20																																
b) dwunosowe	20																																
c) jednoimienne	20																																
33. Bezsoczewkowość pourazowa po operacyjnym usunięciu zaćmy pourazowej, przy braku jednoczesnego pojedynczego widzenia obuocznego:																																	
a) w jednym oku	15																																
b) w obu oczach	30																																
34. Pseudosoczewkowość pourazowa (usunięcie soczewki wskutek urazu z wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej) przy współistnieniu nie poddających się korekcji zaburzeń ostrości wzroku:																																	
a) w jednym oku	wg tabeli z poz. 26a																																
b) w obu oczach																																	
35. Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (stałe łzawienie):																																	
a) w jednym oku	4																																
b) w obu oczach	8																																
36. Odwarstwienie siatkówki jednego oka	wg tabeli z poz. 26a																																
Uwaga: Odwarstwienie siatkówki jednego oka, tylko jeśli występuje po urazie oka lub głowy (odejmując inwalidztwo istniejące przed urazem). Odwarstwienia siatkówki bez potwierdzonego urazu oka lub głowy, po wysiłku, dźwignięciu, pochyleniu, skoku itp. nie są uznawane za pourazowe.																																	
37. Jaskra – ogólny procent trwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno oko i 100% za oboje oczu	wg tabeli z poz. 26a																																
38. Wytrzeszcz tętniący – w zależności od stopnia:																																	
a) jednostronny	30																																
b) obustronny	60																																
39. Zaćma urazowa. Usunięcie zaćmy pourazowej ze wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej	wg tabeli z poz. 26a																																
40. Przewlekłe zapalenia spojówek związane z urazem oka:																																	
a) zmiany niewielkie	2																																
b) duże zmiany miejscowe, blizny rogówki	wg tabeli z poz. 26a																																

D. USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU

41. Przy upośledzeniu ostrości słuchu procent trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się według niżej podanej tabeli (obliczanie procentowego trwałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu utraty słuchu wg Rosena w mod.):

Ucho prawe	0–25 dB	26–40 dB	41–70 dB	Pow. 70 dB
Ucho lewe	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu			
0 – 25 dB	0	5	10	20
26 – 40 dB	5	15	20	30
41 – 70 dB	10	20	30	40
Pow. 70 dB	20	30	40	50

Uwaga: oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500, 1.000 i 2.000 Hz. Na podstawie audiogramu obiektywnego

42. Urazy małżowiny usznej:

a) rany małżowiny usznej – wymagające szycia pow. 2 cm	1
b) utrata części małżowiny lub jej wyraźne zniekształcenie (blizny, oparzenia i odmrożenia)	4
c) utrata całkowita jednej małżowiny	15
d) utrata całkowita obu małżowin	25

43. Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego:

a) jednostronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu	wg tabeli z poz. 41
b) obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu	

44. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego / trwające powyżej 3 miesięcy:

a) jednostronne	5
b) obustronne	10

45. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane: perlakiem, próchnicą kości lub polipem ucha / trwające powyżej 3 miesięcy:

a) jednostronne	5
b) obustronne	10

46. Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej z upośledzeniem słuchu

	wg tabeli z poz. 41
--	---------------------

47. Uszkodzenie ucha wewnętrznego:

a) z uszkodzeniem części słuchowej	wg tabeli z poz. 41
b) z uszkodzeniem części statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia	10
c) z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia	20

48. Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:

a) jednostronne – w zależności od stopnia uszkodzenia	12
b) dwustronne	25

E. USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZEŁYKU

49. Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji:

a) niewielkiego stopnia upośledzenie połykania	5
b) znaczne upośledzenie połykania lub artykulacji	10

50. Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki dotchawiczej – w zależności od stopnia zwężenia:

	5–10
--	------

51. Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki dotchawiczej:

a) z zaburzeniami głosu – w zależności od stopnia	15
b) z bezgłosem	20

52. Uszkodzenie tchawicy – w zależności od stopnia jej zwężenia:

a) bez niewydolności oddechowej	5
b) z niewydolnością oddechową – potwierdzoną badaniami dodatkowymi (spirometrią)	15

53. Uszkodzenie przełyku powodujące:

a) częściowe trudności w odżywianiu – upośledzenia stanu odżywiania	10
b) odżywianie tylko płynami	30
c) całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	50

54. Uszkodzenie tkanek miękkich szyi (rany wymagające szycia):

a) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni) bez ograniczenia ruchomości	1
b) oszpecenia z zaburzeniami funkcji – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni) z ograniczeniem ruchomości	3

c) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji (powyżej 20 cm długości lub powyżej 10 cm ²) z niesymetrycznym ustawieniem głowy	8
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za I TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1

Uwaga: Uszkodzenie tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kręgosłupa szyjnego – oceniać według punktu 86 poniżej.

F. USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA

55. Urazy części miękkich klatki piersiowej, grzbietu – w zależności od stopnia zniekształcenia, rozległości blizn, ubytków mięśni i stopnia upośledzenia oddychania:

a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości), widoczne, szpecące, nie ograniczające ruchomości klatki piersiowej	1
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 10 cm długości) ze zmniejszeniem pojemności życiowej płuc potwierdzone badaniem spirometrycznym	5
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości klatki piersiowej, rozległe ściągające blizny, duże ubytki mięśniowe (powyżej 25 cm długości lub powyżej 15 cm ²) ze znacznym zmniejszeniem pojemności życiowej płuc potwierdzone badaniem spirometrycznym	10
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1

56. Utrata brodawki sutkowej u kobiet

a) częściowa	3
b) całkowita	6

57. Utrata gruczołu piersiowego kobiet:

a) częściowa / powyżej 30%	8
b) całkowita	15

58. Uszkodzenie żeber (złamanie) z obecnością zniekształceń i ze zmniejszeniem pojemności życiowej płuc w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej w spirometrii:

a) złamanie jednego żebra z przemieszczeniem /deformacja	1
b) złamanie dwóch żeber z przemieszczeniem /deformacja	2
c) liczne złamanie żeber – zniekształcenie znacznego stopnia	5
d) liczne złamania ze zniekształceniem i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc	10

59. Złamanie mostka:

a) bez przemieszczenia	2
b) z przemieszczeniem / wygojone z deformacją /	4

60. Uszkodzenie płuc i opłucnej (zmiany utrwalone – zrosty opłucnowe, uszkodzenia tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp. potwierdzone w badaniach obrazowych):

a) bez cech niewydolności oddechowej	2
b) z cechami niewydolnością oddechową – w zależności od jej stopnia w spirometrii i badaniu gazometrycznym	5-10

61. Uszkodzenie tkanki płucnej powikłane przetokami oskrzelowymi, ropniem płuc przetoki – w zależności od stopnia niewydolności oddechowej w spirometrii i badani u gazometrycznym:

	+10
--	-----

62. Uszkodzenie serca lub osierdzia (urazy):

a) z wydolnym układem krążenia	5
b) z objawami niewydolności układu krążenia – I stopień wg NYHA	10
c) z objawami niewydolności układu krążenia – II stopień wg NYHA	15
d) z objawami niewydolności układu krążenia – III stopień wg NYHA	20
e) z objawami niewydolności układu krążenia – IV stopień wg NYHA	30

63. Uszkodzenia przepony – rozerwanie przepony, przepukliny przeponowe – w zależności od stopnia zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego, oddychania i krążenia:

a) bez zaburzeń funkcji – po leczeniu operacyjnym	4
b) zaburzenia średniego stopnia	8
c) zaburzenia dużego stopnia / z niewydolnością oddechową – potwierdzone badaniem spirometrycznym i gazometrycznym	15

G. USZKODZENIE BRZUCHA I ICH NASTĘPSTWA

64. Pourazowe uszkodzenia tkanek miękkich powłok jamy brzusznej (rany wymagające szycia, oparzenia, przepukliny urazowe, przetoki itp.) powłok jamy brzusznej:

a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości)	1
b) uszkodzenia powłok i ubytki mięśniowe powyżej 10 cm długości przepukliny pourazowe	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1

Uwaga: Za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych), do których doszło w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Przepukliny pachwinowe, pępkowe itp., oraz wszystkie, które ujawniły się po wysiłku, dźwignięciu – nie są uznawane jako pourazowe.

65. Pourazowe uszkodzenie żołądka, jelit i sieci, powodujące zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego:

a) po leczeniu operacyjnym, bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego	3
b) po leczeniu operacyjnym z niewielkiego stopnia zaburzeniami funkcji i dostatecznym stanem odżywienia	5

c) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – zaburzenia stanu odżywienia	10
d) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – odżywianie jedynie pozajelitowe	20
66. Przetoki pourazowe jelitowe, kałowe i odbytu sztuczny – w zależności od stopnia zanieczyszczenia się i zmian zapalnych tkanek otaczających przetokę:	
a) jelita cienkiego	40
b) jelita grubego	30
67. Uszkodzenie dużych naczyń krwionośnych jamy brzusznej i miednicy nie powodujące upośledzenia funkcji innych narządów / leczone operacyjnie / w zależności od rozległości uszkodzenia naczyń:	8
68. Uszkodzenia odbytnicy:	
a) pełnościennne uszkodzenie leczone operacyjnie – niewielkie dolegliwości, bez zaburzeń funkcji	5
b) wypadanie odbytnicy w zależności od stopnia wypadania, utrzymujące się po leczeniu operacyjnym	15
69. Uszkodzenia zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	40
70. Uszkodzenie śledziony:	
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu	3
b) utrata u osób powyżej 18 roku życia	10
c) utrata u osób poniżej 18 roku życia	15
71. Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych lub trzustki:	
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu / bez zaburzeń funkcjonalnych – utrata pęcherzyka żółciowego	4
b) zaburzenia czynności wątroby w stopniu A według Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrzwydzielniczej trzustki niewielkiego stopnia lub utrata części narządu	8
c) zaburzenia czynności wątroby w stopniu B według Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrz i wewnątrzwydzielniczej trzustki średniego stopnia lub utrata znacznej części narządu	15
d) zaburzenia czynności wątroby w stopniu C według Childa-Pugha, utrata trzustki	20
H. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWO-PŁCIOWYCH	
72. Uszkodzenie nerek:	
a) uszkodzenie nerki bez zaburzeń funkcji (krwiak, pęknięcie narządu – leczone operacyjnie)	4
b) uszkodzenie nerek (leczone operacyjnie) powodujące upośledzenie ich funkcji : – jednej nerki – obu nerek	10 15
73. Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej:	25
74. Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki:	35
75. Uszkodzenie moczowodu powodujące zawężenie jego światła:	
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie	4
b) z zaburzeniami funkcji – potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych	10
76. Uszkodzenie pęcherza – w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych:	
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie	5
b) z zaburzeniami funkcji – potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych	15
77. Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego – w zależności od stopnia stałego zanieczyszczenia się moczem (ocena po min. 6 miesiącach)	+ 10
78. Uszkodzenia cewki moczowej (leczone operacyjnie) – potwierdzone w badaniach obrazowych i urodynamicznych:	
a) powodujące trudności w oddawaniu moczu	8
b) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu	15
79. Utrata prącia	35
80. Uszkodzenie lub częściowa utrata prącia – w zależności od stopnia uszkodzenia i zaburzenia funkcji	15
81. Utrata jednego jądra, jajnika oraz pozostałych struktur układu rozrodczego (nie ujętych w pozostałych punktach tabeli) – w zależności od stopnia uszkodzenia i upośledzenia funkcji:	
a) utrata w wieku do 50 roku życia	15
b) utrata w wieku po 50 roku życia	10
82. Utrata obu jąder lub jajników:	
a) utrata w wieku do 50 roku życia	30
b) utrata w wieku po 50 roku życia	20
83. Wodniak pourazowy jądra:	
a) wyleczony operacyjnie	2
b) w zależności od nasilenia zmian utrzymujących się po leczeniu operacyjnym	5
84. Utrata macicy:	
a) w wieku do 45 lat	35
b) w wieku powyżej 45 lat	20

85. Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych, w zależności od stopnia i powikłań:	
a) pochwy	5
b) pochwy i macicy	10
I. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA	
86. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:	
a) skręcenie, stłuczenie w mechanizmie zgięciowo-odgięciowym z ograniczeniem ruchomości	1-2
b) uszkodzenia z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20% zakresu ruchomości, uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych (przemieszczenia kręgów powyżej 4 mm, niestabilność kątowa powyżej 15°)	5
c) złamania ze zniekształceniem w obrazie RTG i TK/MRI i ograniczeniem ruchomości powyżej 20% zakresu ruchomości	8
d) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie RTG i TK/MRI, całkowitym zeszywnieniem (usztywnienia operacyjne)	15
87. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym z zespołem bólowym:	
a) bez zniekształceń kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania do 20%	1
b) ze zniekształceniem kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20%	4
c) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie RTG i TK/MRI, całkowitym zeszywnieniem (usztywnienia operacyjne)	10
88. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym:	
a) skręcenie, bez zniekształceń i niewielkim ograniczeniem ruchomości do 20% zakresu ruchomości	1-2
b) z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji i zginania powyżej 20% (przemieszczenia kręgów powyżej 4 mm, niestabilność kątowa powyżej 15°)	5
c) z niewielkim zniekształceniem kręgów z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji i zginania powyżej 20% zakresu ruchomości	8
d) złamanie ze znacznym zniekształceniem w obrazie RTG i TK/MRI, całkowitym zeszywnieniem (usztywnienia operacyjne)	15
89. Izolowane złamanie wyrostków poprzecznych, wyrostków ościstych, kości guzicznej:	
a) złamanie jednego wyrostka, złamanie kości guzicznej	2
b) złamania mnogie wyrostków	5
90. Uszkodzenia kręgosłupa powikłane zapaleniem kręgów, obecnością ciała obcego itp. ocenia się według poz. 87-89 powyżej, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu:	+5
91. Uszkodzenia rdzenia kręgowego:	
a) przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100
b) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiającących poruszanie się za pomocą dwóch łasek	70
c) niedowład kończyn dolnych umożliwiającących poruszanie się o jednej lasce	25
d) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrdzeniowym)	80
e) niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrdzeniowym)	60
f) niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrdzeniowym)	20
g) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	20
h) zaburzenia czucia, zespoły bólowe bez niedowładów – w zależności od stopnia zaburzeń i zmian urazowych rdzenia – potwierdzone w badaniach obrazowych TK/MRI	5-10
K. USZKODZENIA MIEDNICY	
92. Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwania stawu krzyżowo-biodrowego:	
a) niewielkiego stopnia / leczone zachowawczo	5
b) znacznego stopnia / leczone operacyjnie	10
93. Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej jedno lub wielomiejscowe – w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:	
a) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa): – leczone zachowawczo – leczone operacyjnie	5 10
b) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgainge'a): – leczone zachowawczo – leczone operacyjnie	10 15
94. Złamanie dna panewki – w zależności od upośledzenia funkcji stawu i zmian zniekształcających:	
a) I stopnia	8
b) II stopnia	12
c) III stopnia	16
d) IV stopnia	20

95. Izolowane złamanie miednicy (kość łonowa, kulczowa, talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulczowy) – w zależności od zniekształcenia:

a) jednomiejscowe bez przemieszczenia	3
b) wielomiejscowe z przemieszczeniem	5

Uwaga: Towarzyszące uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne ocenia się dodatkowo według pozycji dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych.

L. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ

Uwaga: Przy uszkodzeniach kończyn górnych u mańkutów stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według zasad przewidzianych w tabeli, przyjmując dla uszkodzeń ręki prawej procenty ustalone dla ręki lewej, a dla uszkodzeń ręki lewej procenty ustalone dla ręki prawej. Przy współistniejących powikłaniach neurologicznych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń odpowiednich odcinków kończyny – w zależności od stopnia wypadnięcia funkcji (chyba, że w tabeli poniżej zaznaczono inaczej)

	Prawa	Lewa
--	-------	------

96. Złamanie łopatki:

a) wygojone złamanie łopatki z zespołem bólowym bez większych zaburzeń funkcji kończyny	2	1
b) wygojone złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji / ograniczenie ruchomości powyżej 20%	5	4
c) wygojone złamanie łopatki ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji / ograniczenie ruchomości powyżej 50%	8	7
d) złamanie z dużym przemieszczeniem i przykurczem ze śladowym ruchem w stawie ramiennie-łopatkowym	15	12

97. Wadliwe wygojone złamanie obojczyka – w zależności od stopnia zniekształcenia, blizn, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów:

a) z niewielkim zniekształceniem kątowym	3	2
b) wyraźne zniekształcenie ze skróceniem bez istotnych ograniczeń ruchu barku	5	3
c) duże zniekształcenie z ograniczeniem ruchów barku powyżej 20%	7	6
d) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 50%	10	8

98. Staw rzekomy obojczyka ograniczający ruchy kończyny

+8 +5

99. Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – w zależności od ograniczenia ruchów, blizn, stopnia zniekształcenia:

a) zespół bólowy, uszkodzenia I°	2	1
b) niewielka deformacja, uszkodzenia II° bez ograniczeń ruchomości barku	4	3
c) wyraźna deformacja, uszkodzenia III° (nie leczone operacyjnie), z upośledzeniem ruchomości kończyny powyżej 20%	8	6
d) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 50%	10	8

100. Uszkodzenia stawu barkowego – uszkodzenie mięśni rotatorów, zwichnięcia, skręcenia, złamania bliższego końca kości ramiennej

a) skręcenia	1	1
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	3	2
c) złamania bez przemieszczenia	5	4
d) złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	8	8
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15	15

101. Zastarzałe nie odprowadzone zwichnięcie stawu barkowego – w zależności od zakresu ruchów i ustawienia kończyny

5-15 5-15

102. Staw wiszący w następstwie pourazowych ubytków kości – w zależności od zaburzeń funkcji

18 15

Uwaga: Staw wiotki z powodu porażenia ocenia się według norm neurologicznych.

103. Zesztywnienie stawu barkowego:

a) w ustawieniu częściowo korzystnym (w odwiedzeniu około 70°, antepozycja 35° i rotacja zewnętrzna około 25°) w zależności od ustawienia i funkcji	18	15
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	25	20

104. Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi, protezy stawu ocenia się według pozycji 103-107, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu – w zależności od stopnia powikłań i upośledzenia funkcji

+5 +5

105. Utrata kończyny w barku

70 65

RAMIĘ

106. Utrata kończyny wraz z łopatką

75 70

107. Złamanie trzonu kości ramiennej – w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyny:

a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	3	2
b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 10°, skróceniem do 3 cm, deficytem ruchomości do 30%	5	4
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 20°, skróceniem > 3 cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	10	8

d) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	+5	+5
	Prawa	Lewa

108. Uszkodzenia skóry (rany wymagające szycia), mięśni, ścięgien i ich przyczepów w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:

a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni) – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych /bez ograniczenie ruchomości	1	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1	1

109. Utrata kończyny w obrębie ramienia:

a) z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	60	55
b) przy dłuższych kikutach	55	50

ŁOKIEĆ

110. Uszkodzenia stawu łokciowego – złamanie dalszego końca kości ramiennej, bliższego końca kości łokciowej, głowy kości promieniowej, blizny:

a) skręcenia (z ograniczeniem ruchomości)	1	1
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	3	3
c) złamania bez przemieszczenia	5	5
d) złamania wielodłamowe z przemieszczeniem	8	8
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15	15

111. Zesztywnienie stawu łokciowego:

a) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75°-110°)	15	12
b) z barkiem ruchów obrotowych	18	15
c) w ustawieniu wyprostowanym lub zbliżonym (160°-180°)	25	22

112. Wiszący staw łokciowy

113. Uszkodzenie stawu łokciowego powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenia się według pozycji 110-112, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	+5	+5
--	----	----

PRZEDRAMIĘ

114. Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:

a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	3	2
b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 10°, skróceniem do 3 cm, deficytem ruchomości do 30%	5	4
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 20°, skróceniem > 3 cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	8	6
d) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	+5	+5

115. Złamania w obrębie dalszego końca jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:

a) izolowane złamanie wyrostka rylcowatego kości promieniowej lub łokciowej	2	1
b) niewielkie zniekształcenia i deficyt zgięcia grzbietowego i dłoniowego po -10° / złamania podokostnowe typu „zielonej gałązki”	3	2
c) wyraźne zniekształcenie z ograniczeniem ruchomości nadgarstka i rotacji przedramienia po -20°	6	5
d) ze zniekształceniem i dużymi zaburzeniami funkcji i ruchomości, zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe neurologiczne itp.)	8-12	6-10

116. Uszkodzenie przedramienia powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenia się według pozycji 114-115, zwiększając stopień Trwałego uszczerbku na zdrowiu o:

117. Uszkodzenie tkanek miękkich przedramienia i nadgarstka (rany wymagające szycia, mięśni, ścięgien, naczyń):		
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych) bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych) z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1	1

NADGARSTEK

118. Utrata kończyny w obrębie przedramienia i nadgarstka – w zależności od charakteru kikutu i jego przydatności do oproteżowania

119. Ograniczenie ruchomości w obrębie nadgarstka w następstwie jego uszkodzeń (skręcenia, zwichnięcia, złamania kości nadgarstka, martwice aseptyczne tych kości, blizny) – w zależności od ustawienia, zakresu ruchów, objawów bólowych i troficznych oraz funkcji palców:		
a) ograniczenie ruchomości niewielkiego stopnia po przebytych skręceniach	2	1

b) ograniczenie ruchomości miernego stopnia powyżej 20% zakresu ruchomości	4	3
c) ograniczenie ruchomości dużego stopnia powyżej 50% zakresu ruchomości	8	6
	Prawa	Lewa

I20. Całkowite zeszywnienie w obrębie nadgarstka:

a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	10	10
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	15	15

I21. Uszkodzenia nadgarstka powikłane trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym i ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji I19, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:

+5	+5
----	----

ŚRÓDRĘCZE**I22. Złamania kości śródreżca:**

a) I lub II kości śródreżca (za każdą kość): – bez przemieszczenia – z przemieszczeniem	2 3	2 3
b) III, IV i V kości śródreżca (za każdą kość): – bez przemieszczenia – z przemieszczeniem	1 2	1 2

I23. Uszkodzenie tkanek miękkich śródreżca (rany wymagające szycia powyżej 3 cm., mięśni, ścięgien, naczyń):

a) rozległe uszkodzenia powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych (bez ograniczenia ruchomości)	1	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych (z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%)	2	2
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1	1

KCIUK**I24. Utraty w obrębie kciuka:**

a) utrata całkowita opuszki	1	1
b) utrata części paliczka paznokciowego	4	3
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	8	6
d) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego – poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródreżca	10	10
e) utrata obu paliczków z kością śródreżca	15	15

I25. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie kciuka (rany wymagające szycia powyżej 2 cm, złamania, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) – powodujące:

a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 10-30%	3	3
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	5	5
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	8

Uwaga: Przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.

PALEC WSKAZUJĄCY**I26. Utraty w obrębie palca wskazującego:**

a) utrata całkowita opuszki	1	1
b) utrata części paliczka paznokciowego	3	3
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	5	5
d) utrata całkowita dwóch paliczków	8	8
e) utrata trzech paliczków	12	10
f) utrata palca wskazującego z kością śródreżca	20	15

I27. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palca wskazującego (rany wymagające szycia powyżej 3 cm, uszkodzenia ścięgien, złamania zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) powodujące:

a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 10-30%	3	2
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	5	4
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	7

PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY**I28. Utrata całego paliczka lub części paliczka:**

a) utrata części paliczka	1	1
b) palca trzeciego i czwartego – za każdy paliczek	2	2

c) palca piątego – za każdy paliczek	1,5	1,5
129. Utrata palców III, IV lub V z kością śródreczą	+4	+4
	Prawa	Lewa
130. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V (rany wymagające szycia powyżej 2 cm, złamania, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe, protezy, itp.) powodujące:		
a) niewielkie zmiany z niewielkim ograniczeniem ruchomości do 20%	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 20-40%	2	2
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 40%	3	3
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	4	4

Uwaga: Przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenia obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 55%, a dla lewej 50%.

J. USZKODZENIE KOŃCZYNY DOLNEJ

STAW BIODROWY

131. Utrata kończyny dolnej przy wyluszczeniu jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkrętarzowej	65
132. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, rany wymagające szycia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.:	oceniać wg punktu 140
133. Zeszywnienie stawu biodrowego – w zależności od ustawienia i wtórnych zaburzeń statyki i dynamiki:	
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	20
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	30
134. Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższego końca kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) – w zależności od zakresu ruchów, przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:	
a) złamania prawidłowo wygojone z nieznacznymi zmianami i skróceniem do 2 cm i zanikami mięśni uda do 2 cm	6
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem do 2 – 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego do 30%, zanikami mięśni > 2 cm i niewydolnością chodu	12
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem powyżej 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe > 2 cm, z dużą niewydolnością chodu (stosowanie kul, lasek itp.)	16
d) z bardzo ciężkimi zmianami miejscowymi i dolegliwościami wtórnymi (staw wiszący, zmiany kręgosłupa, stawu krzyżowo-biodrowego, kolana itp.)	20
e) leczenie uszkodzenia pierwotną aloplastyką stawu	15
135. Przykurcze i zeszywnienia powikłane przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej, z przetokami, ciałami obcymi	+5

Uwaga: Jako wynik urazowego uszkodzenia biodra zgłaszane są często następujące zmiany chorobowe: krwiopochodne ropne zapalenie kości, gruźlica kostno-stawowa, nowotwory, martwice aseptyczne kości, biodro szpotawe dorastających i inne zniekształcenia powodujące zaburzenia statyki. Przy tego rodzaju stanach chorobowych należy szczególną uwagę zwracać na istnienie związku przyczynowego między tymi schorzeniami, a wypadkiem.

UDO

136. Złamanie kości udowej – w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
a) złamania prawidłowo wygojone z zachowaną osią, nieznacznymi zmianami i skróceniem do 2 cm i zanikami mięśni uda do 2 cm	5
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem do 2 – 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego i kolanowego do 30%, zanikami mięśni < 2 cm i niewydolnością chodu	10
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem powyżej 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe > 2 cm, z dużą niewydolnością chodu (stosowanie kul, lasek itp.)	15
137. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, rany wymagające szycia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.:	
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych) bez ograniczenia ruchomości	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych) z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
138. Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe – w zależności od stopnia wtórnych zaburzeń troficznych	5-10
139. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych	+5
140. Uszkodzenia uda powikłane współistniejącym uszkodzeniem nerwu kulszowego ocenia się według pozycji 138-140 powyżej, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów uszkodzenia nerwu o:	+20

Uwaga: Łączny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ocenianego według pozycji 136-140 nie może przekroczyć 60%.

141. Utrata kończyny – zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do protezowania	60
--	----

KOLANO

142. Uszkodzenia stawu kolanowego w następstwie złamań kości tworzących staw – w zależności od zakresu ruchów, niestabilności, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:

a) z niewielkim deficytem ruchomości do 20%, bez objawów niestabilności, zaniki mięśni uda do 2 cm	4
b) średnie zmiany: objawy niestabilności, zaburzenia osi kończyny, zaniki mięśni >2 cm ograniczenie ruchomości do 30°, niewydolność chodu	8
c) duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową, zanikami mięśni >4 cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości >30° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	14
d) zeszytwnienie całkowite stawu kolanowego	20
e) leczenie uszkodzenia pierwotną alopastyką stawu	15

142A. Uszkodzenie tkanek miękkich kolana (rany wymagające szycia) – bliźny od 3 cm długości

143. Uszkodzenia stawów kolanowych: więzadłowe, torebkowe, łąkotek – w zależności od niestabilności i ubytku funkcji:	1
a) leczone unieruchomieniem (gips lub stabilizator) z niewielkim deficytem ruchomości i dolegliwościami subiektywnymi	2
b) objawy niestabilności, ograniczenie ruchów do 30%, meniscectomie, przebyte rekonstrukcje więzadeł, zaniki mięśni 1-2 cm (uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych)	5
c) niestabilności złożone, ograniczenie ruchomości >30%, zaniki mięśni > 2 cm (uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych)	10
d) bardzo duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową dużego stopnia, zanikami mięśni >4 cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości >50° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	15
e) zwichnięcie rzepki wymagające repozycji przez lekarza (wyłączone zwichnięcia nawykowe, samo nastawienia)	2

Uwaga: prawidłowo funkcjonalny zakres ruchów w stawie kolanowym przyjmuje się od 0° dla wyprost do 120° dla zgięcia. Uszkodzenia skóry oceniać z punktu 148

144. Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego	55
--	----

PODUDZIE

145. Złamanie kości podudzia – w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynnościowych kończyny itp.:

a) złamania prawidłowo wygojone z zachowaną osią, skróceniem do 2cm z niewielkim ograniczeniem ruchów stawu skokowego, kolanowego, zanikiem mięśni <2 cm	5
b) ze zmianami wtórnymi, skróceniem 2-5 cm, zaburzenia osi kończyny, zanikiem mięśni >2 cm ograniczeniem ruchów stawu skokowego i kolanowego do 30%	10
c) z b. dużymi wtórnymi zmianami ze skróceniem >5 cm, duże zaburzenie osi kończyny rozległymi zmianami wtórnymi, dużym ograniczeniem ruchów stawu skokowego i kolanowego powyżej 30%, niewydolność chodu wymagająca stosowania kul, lasek	15

146. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych

	+5
--	----

147. Izolowane złamanie kości strzałkowej (oprócz kostki bocznej)

	2
--	---

148. Uszkodzenie tkanek miękkich podudzia, rany wymagające szycia, uszkodzenia mięśni i ścięgna Achillesa – zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych:

a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych) bez ograniczenia ruchomości	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych (z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%)	3
c) uszkodzenia ścięgna Achillesa (z urazu bezpośredniego) – leczone operacyjnie	5
d) bliźny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1

149. Utrata kończyny w obrębie podudzia – w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do zaprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:

a) przy długości kikuta do 8 cm mierzac od szpary stawowej	50
b) przy dłuższych kikutach	40

STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA

150. Uszkodzenie stawu skokowego (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, ran wymagających szycia – pow. 4 cm), ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy – w zależności od ich stopnia i dolegliwości:

a) leczone z niewielkim deficytem ruchomości	1
b) miernego stopnia dolegliwości, z ograniczeniem zgięcia grzbietowego i podeszwowego stawu skokowo-goleniowego powyżej 20% z niewielką niestabilnością (uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych)	3
c) z ograniczeniem ruchów stawu skokowo-goleniowego powyżej 50% z deformacją i objawami niestabilności (uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych)	5

d) dużego stopnia zniekształcenia, upośledzeniem chodu, powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, stawu, przetokami, martwicą aseptyczną, zmianami neurologicznymi itp. wymagające stosowania kul, lasek itp.	10
151. Złamania i zwichnięcia kości wchodzących w skład stawu goleniowo-skokowego i skokowo piętowego, nasad dalszych kości podudzia – w zależności od zniekształceń, ograniczenia ruchomości itp.:	
a) złamanie izolowane kostki z ograniczeniem ruchomości do 20%	3
b) zmiany średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości do 50%	5
c) zmiany dużego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 50% z wyraźną deformacją	10
152. Zesztywnienie stawu skokowego – w zależności od ustawienia stopy, zmian wtórnych i powikłań:	
a) pod kątem zbliżonym do prostego	10
b) w ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	15
Uwaga: uszkodzenia skóry oceniać z punktu 148	
153. Złamania kości piętowej lub skokowej z przemieszczeniem, zniekształceniem i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:	
a) niewielkiego stopnia ograniczenia ruchomości	3
b) średniego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 30%	5
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 50% (z wyraźną deformacją)	8
d) znacznego stopnia ze zniekształceniami kości lub z powikłaniami wtórnymi – wymagającego zaopatrzenia w obuwiu ortopedyczne	12
154. Utrata kości piętowej lub kostkowej – w zależności od dolegliwości, przemieszczeń, zniekształceń, zaburzeń statyki:	
a) częściowa – powyżej 30%	10
b) całkowita	20
155. Uszkodzenie kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:	
a) niewielkiego stopnia bez ograniczenia ruchomości	1
b) średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 20%	3
c) znacznego stopnia lub z powikłaniami i ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	5
156. Złamania kości śródstopia:	
a) złamanie jednej kości z niewielkim przemieszczeniem	2
b) złamania dwóch kości z przemieszczeniem i zniekształceniem	3
c) złamanie trzech kości ze zniekształceniem	5
d) złamanie czterech kości ze zniekształceniem	7
e) złamania wielu kości ze zniekształceniem i upośledzeniem chodu	10
157. Złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 156, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:	+5
158. Inne uszkodzenia stopy (rany wymagające szycia) i zmiany zniekształcające – w zależności od stopnia upośledzenia czynności:	
a) rozległe (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni) bez ograniczeń ruchomości	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni) z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	2
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 2% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
159. Utrata stopy w całości	45
160. Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	35
161. Utrata stopy w stawie Lisfranka	25
162. Utrata stopy w obrębie kości śródstopia	20
PALCE STOPY	
163. Uszkodzenie palucha:	
a) rany wymagające szycia, złamania bez przemieszczenia	1
b) zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%	3
164. Utrata palucha:	
a) części paliczka paznokciowego	2
b) paliczka paznokciowego	4
c) utrata całego palucha	8
165. Utrata palucha wraz z I kością śródstopia	12
166. Utrata palców II-V za każdy utracony palec	
a) w części – ½ długości	1
b) w całości	2
167. Utrata V palca wraz z kością śródstopia	8
168. Utrata palców II-IV z kością śródstopia, za każdy palec	5

169. Inne uszkodzenia i zniekształcenia palców – za każdy palec K. PORAZENIE LUB NIEDOWŁADY POSZCZEGÓLNYCH NERWÓW OBWODOWYCH	0,5	
	Prawa	Lewa
170. Uszkodzenie częściowe lub całkowite – w zależności od stopnia zaburzeń:		
a) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	5	
b) nerwu piersiowego długiego	7	5
c) nerwu pachowego	4	3
– częściowe	8	6
– całkowite		
d) nerwu mięśniowo-skórnego	4	3
– częściowe	8	6
– całkowite		
e) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	8	6
– częściowe	20	14
– całkowite		
f) nerwu promieniowego poniżej odejścia, gałązki od mięśnia trójgłowego ramienia	8	7
– częściowe	16	14
– całkowite		
g) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia	7	6
– częściowe	13	10
– całkowite		
h) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia	5	4
– częściowe	10	8
– całkowite		
i) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia	8	7
– częściowe	16	14
– całkowite		
j) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka	6	4
– częściowe	14	10
– całkowite		
k) nerwu łokciowego	6	4
– częściowe	14	10
– całkowite		
l) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)	8	6
– częściowe	18	16
– całkowite		
ł) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)	10	8
– częściowe	22	20
– całkowite		
m) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	1-5	
n) nerwu zasłonowego	3	
– częściowe	6	
– całkowite		
o) nerwu udowego	8	
– częściowe	15	
– całkowite		
p) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)	3	
– częściowe	6	
– całkowite		
q) nerwu sromowego wspólnego	3	
– częściowe	6	
– całkowite		
r) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy	10	
– częściowe	30	
– całkowite		
s) nerwu piszczelowego	5	
– częściowe	12	
– całkowite		
t) nerwu strzałkowego wspólnego	4	
– częściowe	8	
– całkowite		
u) splotu lędźwiowo-krzyżowego	10	
– częściowe	30	
– całkowite		
w) pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	1-5	

Uwaga: Według pozycji I70 ocenia się tylko uszkodzenia izolowane nerwów obwodowych. W przypadkach współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i dolnych. Konieczna ocena ilościowa oparta na badaniach przewodnictwa nerwowo-mięśniowego (EMG).

I71. Ostre zatrucie gazami, substancjami chemicznymi:

a) ze stwierdzoną utratą przytomności wymagającą hospitalizacji bez zmian wtórnych w narządach wewnętrznych	3
b) z trwałymi uszkodzeniami układu oddechowego i sercowo-naczyniowego / potwierdzone w badaniach dodatkowych	15
c) z trwałymi uszkodzeniami układu krwiotwórczego	15

Uwaga! Przy urazach pośrednich, wysiłkowych mięśni i ścięgien /np. ścięgno Achillesa, ścięgna mięśnia dwugłowego ramienia, mięśnia trójgłowego łydki, mięśnia czworogłowego uda, przywodzicieli uda itp./ należy uwzględnić stan chorobowy w wysokości 50% TU.

L. USZKODZENIA PLECÓW I ICH NASTĘPSTWA

I72. Urazy części miękkich pleców – w zależności od stopnia zniekształcenia, rozległości blizn, ubytków mięśni:

a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 3 cm długości), widoczne, szpecące, nieograniczające ruchomości pleców	1
b) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% T BSA (całkowitej powierzchni ciała)	1

Tabela oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu zatwierdzoną przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą Nr 105/2015 z dnia 14 lipca 2015 roku, mającej zastosowanie do umów zawieranych od dnia 20 lipca 2015 roku, uwzględniająca zmiany wprowadzone Aneks nr 1 zatwierdzonym uchwałą nr 6/09/2016 z dnia 21 września 2016 roku i mającym zastosowanie do umów zawieranych od dnia 26 września 2016 roku.

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH

Administrator danych osobowych: Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie (adres: ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa), (dalej jako „Administrator”).

Dane kontaktowe Administratora: Z Administratorem można skontaktować się poprzez adres email centrala@compensa.pl, telefonicznie pod numerem 22 501 61 00 lub pisemnie na adres Administratora (tj. Warszawa, ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa).

Inspektor ochrony danych: Z inspektorem ochrony danych można się skontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych poprzez email iod@vig-polska.pl lub pisemnie na adres Administratora (tj. Warszawa, ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa).

Cele przetwarzania danych osobowych oraz podstawa prawna: Pani/Pana dane mogą być przetwarzane w celu i na podstawie:

CEL PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH	PODSTAWA PRAWNA PRZETWARZANIA
ocena ryzyka ubezpieczeniowego i wykonania umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy; art. 41 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
ocena ryzyka ubezpieczeniowego w oparciu o zautomatyzowane podejmowanie decyzji, w tym profilowanie	art. 41 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
własne cele marketingowe Administratora, w tym cele analityczne i poprzez profilowanie, w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora. Prawnne uzasadnionym interesem Administratora jest marketing własnych produktów i usług Administratora oraz przetwarzanie danych w celach analitycznych.
własne cele marketingowe Administratora, w tym poprzez profilowanie, po zakończeniu obowiązywania umowy ubezpieczenia	zgoda na przetwarzanie danych
własne cele marketingowe w oparciu o zautomatyzowane podejmowanie decyzji, w tym profilowanie	zgoda na przetwarzanie danych
likwidacja szkody z umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze; niezbędność przetwarzania do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń (w przypadku szczególnych kategorii danych osobowych).
dochodzenie roszczeń związanych z umową ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci możliwości dochodzenia przez niego roszczeń
podejmowanie czynności w związku z przeciwdziałaniem przestępstwom ubezpieczeniowym	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci możliwości przeciwdziałaniu i ściganiu przestępstw popełnianych na szkodę zakładu ubezpieczeń
reasekuracja ryzyk	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci ograniczenia negatywnego wpływu ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawieraną umową ubezpieczenia
przekazywanie danych osobowych przez Administratora do Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group w jej własnych celach marketingowych	zgoda na przetwarzanie danych

Okres przechowywania danych: Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, oraz przepisów o automatycznej wymianie informacji podatkowych z innymi państwami. Administrator, w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, przestanie

przetwarzać dane wykorzystywane do własnych celów marketingowych, w tym celów analitycznych i poprzez profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tych celach. Administrator, po zakończeniu obowiązywania umowy ubezpieczenia, przestanie przetwarzać dane wykorzystywane do własnych celów marketingowych, w tym poprzez profilowanie, jeżeli cofnie Pani/Pan wyrażoną zgodę na przetwarzanie danych w tych celach.

Odbiorcy danych: Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji oraz podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie Administratora, m.in. agentom ubezpieczeniowym, dostawcom usług IT, podmiotom przechowującym i usuwającym dane, podmiotom świadczącym usługi personalizacji, kopertowania oraz dystrybucji druku, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym – przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z Administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami Administratora.

Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do odbiorców znajdujących się w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym.

Prawa osoby, której dane dotyczą: Pani/Panu prawo dostępu do Pani/Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.

W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu Administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.

W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo do jej wycofania. Wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

W zakresie, w jakim Pani/Pana dane są przetwarzane na podstawie zgody lub na podstawie umowy, a przetwarzanie odbywa się w sposób zautomatyzowany, przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od Administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi danych.

W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji, o którym mowa poniżej, ma Pani/Pan prawo do uzyskania wyjaśnień, zakwestionowania tej decyzji, a także do wyrażenia własnego stanowiska lub do uzyskania interwencji człowieka.

W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z Administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych. Dane kontaktowe Administratora oraz Inspektora Ochrony Danych wskazano powyżej.

Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych.

Informacja o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu

W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych podejmowane będą decyzje oparte na wyłącznie zautomatyzowanym przetwarzaniu w zakresie niezbędnym do zawarcia lub wykonania umowy ubezpieczenia. Decyzje te będą dotyczyły określenia parametrów umowy ubezpieczenia, w tym m.in.: wysokości składki ubezpieczeniowej lub możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia. Decyzje będą podejmowane na podstawie Pani/Pana danych dotyczących daty urodzenia, historii szkód, informacji o przedmiocie ubezpieczenia oraz informacji o stanie zdrowia (ubezpieczenia zdrowotne). Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. zautomatyzowane przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych w celu automatycznej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

W przypadku wyrażenia zgody na zautomatyzowane podejmowanie decyzji we własnych celach marketingowych Administratora, decyzje te będą dotyczyły kierowania do Pana/Pani określonych komunikatów marketingowych oraz przedstawienia Pani/Panu oferty produktów lub usług Administratora. Decyzje będą podejmowane na podstawie Pani/Pana danych dotyczących, daty urodzenia, informacji o charakterze wykonywanej pracy, miejsca zamieszkania, posiadanych produktów, historii ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. zautomatyzowane wykorzystanie danych osobowych w celu określenia zachowań, preferencji lub potrzeb w zakresie produktów lub usług oraz w celu przedstawienia Pani/Panu oferty produktów lub usług.

Informacja o wymogu podania danych

Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umowy ubezpieczenia jest niezbędne do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia – bez podania żądanych przez Administratora danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia. Podany adres e-mail lub numer telefonu będzie wykorzystywany do wysłania dokumentów i informacji związanych z obsługą umowy ubezpieczenia np. przesyłania informacji o płatnościach lub informacji o ważnych terminach wynikających z umowy ubezpieczenia. Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne